

המוסד לביטוח לאומי

מינהל המחקר והתכנון

**סוגי האוכלוסיות המבוטחות
במוסד לביטוח לאומי**

תנאי זכאותם

ודרכי ביטוחם

אוקטובר 1993

פנימי

סקר מנהלי מס' 35

ירושלים, תשרי התשנ"ד, אוקטובר 1993

המוסד לבטיחות לאומי
מינהל המחקר והתכנון

סוגי האוכלוסיות המבוטחות
במוסד לבטיחות לאומי
תנאי זכאותם
ודרכי ביטוחם

אוקטובר 1993

ירושלים, תשרי התשנ"ד, אוקטובר 1993

ה ק ד מ ה

במסגרת תפקידו, גובה המוסד לביטוח לאומי דמי ביטוח לצורך מימון גמלאותיו ומוסדות אחרים, מקשת רחבה של מבוטחים.

מבחינים ב-3 קבוצות עיקריות של מבוטחים:

א. עובד שכיר: שכינו ולבין מעסיקו קיימים יחסי עובד מעביד. מעבידו משלם בעבורו כמעסיק, גם מנכה משכרו של העובד ומעביר את דמי הביטוח למוסד.

ב. עובד עצמאי: אשר עובד במשלה ידו לפחות 12 שעות בשבוע, והכנסתו החודשית היא לפחות 15% מהשכר הממוצע לפי חוק. הוא משלם בעצמו דמי ביטוח.

ג. לא עובד ולא עובד עצמאי - מבוטח שאין לו הכנסות מעבודתו כשכיר, או ממשלה ידו.

ההפרדה בין הסוגים הנזכרים לעיל נעשתה גם בשל השוני הקיים בתנאי הזכאות של מבוטחים אלה לגמלאות המוסד.

מלבד סוגים האלה נוצרו במהלך השנים, סוגים נוספים רבים ומגוונים המתבססים על המאפיינים של הקבוצות העיקריות, וכל זאת על מנת לאפשר ליתר האוכלוסיות אשר אינן מצויות בקבוצות המיון שהוזכרו לעיל, לרכוש זכויות בענפי המוסד, לקבלת גמלאות.

כשנים האחרונות קיימת מגמה לאחד סוגי אוכלוסיות דומים על מנת לפשט וליעל את הטיפול בגביית דמי הביטוח.

בפירסום זה מספר חלקים עיקריים:

1. הגדרות סוגי המבוטחים במוסד. וכמוכן ניתנו מספר המבוטחים בכל סוג מעודכן ל-1.1.93.

2. שיעורי דמי הביטוח החל משנת 1.7.87, מעודכנים ל-1.1.93.

3. שיטות הישוב דמי ביטוח ועדכון בסיסי גביה לאוכלוסיות מבוטחים שונים תוך התבססות על הסעיפים והתקנות המצויים בחוק.

4. מקורות ואסמכתאות בחוק, הנוגעים לעניין דמי הביטוח.

כמו כן נערכה השוואה בלוחות נפרדים בין סוגי מבוטחים בעלי מכנה משותף כגון עולים, מבוטחים בגיל הפרישה, סטודנטים וכו'. מבחינת מעמדם במוסד לעניין תשלום דמי ביטוח במקרים מסויימים.

אנו מקווים שפרסום זה יהיה לעזר לעובדים הזקוקים לנתונים אלה בעבודתם השוטפת.

האחריות על עריכת הפרסום הוטלה על מר א. שרף ממינהל מחקר ותכנון אשר ריכז את הנתונים בעזרתם של עובדי מינהל הביטוח והגבייה, ועל כך נתונה תודתנו.

כמו כן תודה מיוחדת לגב' אורלי אבוטבול על העברת הפרסום לדפוס.

שלמה כהן

סמנכ"ל מחקר ותכנון

תוכן העניינים

עמוד

* הגדרות הסימנים

א. הגדרות סוגי מבוטחים במוסד לביטוח לאומי

1	.1 הגדרות לסוגי מבוטחים (נכון ל-92. 1.1)	
5	.2 סוגי מבוטחים בקיבוצים ומושבים שיתופיים	
6	.3 סוגים נוספים של עובדים	
7	.4 חובות וזכויות של סוגי מבוטחים בענפי המוסד לביטוח לאומי	
8	.5 מקור הסמכות בחוק לשנות שיעורי דמי ביטוח	
9	.6 המבוטחים במוסד לביטוח לאומי לפי סוגים (נתונים כמותיים)	

ב. שיעורי דמי הביטוח הנגבים כאחוז משכר/הכנסה בעד סוגי מבוטחים

12	.1 מעסיק עובד (כולל ניכוי משכר העובד)	
13	.2 מעסיק עובד (דמי הביטוח ממעסיק בלבד)	
14	.3 העובד	
15	.4 המעסיק עובד מעל גיל 65 בגבר, 60 באישה, שאינו מקבל קצבת זקנה	
16	.5 עובד בגיל 65 בגבר ו-60 באישה מקבל/ת קצבת זקנה	
17	.6 עובד השוהה בחופשה ללא תשלום עבור 2 חודשים ראשונים	
18	.7 עובד במשק בית	
18	.8 שוהה בהכשרה מקצועית	
19	.9 עובד תושב חוץ-לארץ ועובדי השטחים המוחזקים	
20	.10 חבר משק מעל גיל 18 (כולל עלית נוער מעל גיל 18), (סוג 01), חבר משק במעמד הורה, אורח השוהה במשק (סוג 03)	
21	.11 חבר משק המקבל קצבת זקנה (סוג 02) בעד נער, הורה מעל גיל הביטוח או תושב חוץ (סוג 04) השוהה בשירות ללא תשלום	
22	.12 חבר משק מעל גיל 65 בגבר, 60 באשה, שאינו מקבל קצבת זקנה (כולל בסוג 01)	
22	.13 חייל/ת חבר/ת משק לכל תקופת השירות	
23	.14 שוטר (כולל ניכוי מהשוטר)	
24	.15 המדינה כמעסיקת השוטר	
25	.16 ניכוי משכרו של השוטר	
26	.17 שוטר בגיל פרישה שאינו מקבל קצבת זקנה	
26	.18 שוטר בגיל הפרישה שמקבל קצבת זקנה	

עמוד

27	19.	שוטר השוהה בחופשה ללא תשלום
28	20.	חייל בשירות קבע (כולל ניכוי מהחייל)
29	21.	חייל בשירות קבע - חובת המדינה כמעסיק
29	22.	ניכוי משכרו של חייל בשירות קבע
30	23.	מבוטח שפרש לגמלאות לפני גיל פרישה
31	24.	עובד עצמאי (סוג 33)
32	25.	עובד עצמאי בגיל פרישה או מתחת לגיל הביטוח
33	26.	לא עובד ולא עובד עצמאי (סוג 29)
34	27.	תלמיד הלומד במוסד להשכלה גבוהה, ותלמיד המסווג בסוג 17
35	28.	מבוטח השוהה בחוץ לארץ (סוג 31)
36	29.	מבוטח ברשות (סוגים 12-14)
37	30.	תשלומי אוצר המדינה לפי ענפי הביטוח
38	31.	שיפוי האוצר לפי ענפים עפ"י התוספת (סעיף 3)

ג. שיטת חישוב דמי ביטוח ועדכון בסיסי התשלום לדמי ביטוח

39	1.	הכנסות ושכר החייבים כדמי ביטוח
46	2.	מרכיבי השכר וגמלאות הפטורים מתשלום דמי ביטוח
49	3.	שומות ומקדמות לצורך חישוב דמי ביטוח
52	4.	חישוב דמי הביטוח עבור עובדים
56	5.	לעובדים עצמאים
59	6.	למבוטחים שאינם עובדים ואינם עובדים עצ
61	7.	לסוגים שונים של שוהים כפנסיה מוקדמת
63	8.	לסוגי עולים
64	9.	לעובדים בחופשה ללא תשלום
65	10.	לחיילים ובנות בשירות לאומי
67	11.	סוגי עובדים אצל מעסיקים בשל נתינות זרה
68	12.	סוגי תלמידים במוסדות להשכלה גבוהה ויש
69	13.	סוגי שוהה בהכשרה מקצועית
70	14.	סוגי מצויים כמעצר או מאסר
71	15.	סוגי תושבים ישראלים השוהים בחו"ל
72	16.	מבוטחים בגיל פרישה
73	17.	מבוטחים בביטוח ברשות
74	18.	מעמד המבוטחים באזור יהודה, שומרון ועזה
75	19.	סוגים של אנשים הפטורים כליל בעד עצמם (סוג 78)

עמוד

- 77 20. ביטוח מתנדבים
- 78 21. סוגי עובדים ישראליים המבוטחים במסגרת אמנות בינלאומיות
22. חישוב דמי ביטוח מבוטחים אזרחי מדינות שעימן נחתמה
- 80 אמנה בנ"ל
- 81 23. סוגי כני אדם שאינם עובדים ואינם מבוטחים לפי חוקי המוסד

ד. סעיפים מתוך פקודת מס הכנסה הנוגעים לחישוב הכנסה לצורך גביית

- 82 **דמי ביטוח לאומי**

ה. מקורות ואסמכתאות בחוק

- 84 א. תקנות כדבר רישום
- 84 ב. תקנות כדבר גביה ממעבידים
- 84 ג. תקנות גביית דמי ביטוח בעד חברי אגודות שיתופיות וקיבוצים
- 84 ד. תקנות כדבר גביה מעובדים עצמאים
- 85 ה. תקנות כדבר גביה מלא עובד ולא עובד עצמאי
- 85 ו. ביטוח עובד במשק בית
- 86 ז. ביטוח מבוטח ברשות
- 86 ח. תקנות כדבר תשלום דמי ביטוח במקרים מיוחדים
- 87 ט. ביטוח סוגי חיילים
- 87 י. ביטוח מתנדבים
- 87 יא. פטור והנחות בדמי ביטוח
- 88 יב. תקנות כדבר סוגים שונים מיוחדים של מבוטחים
- 88 יג. תקנות כדבר זכויות וחובות לשאינם תושבי ישראל
- 88 יד. חוקי גביית מס מקביל

הגדרות הסימנים

סימנים מיוחדים בחוברת לזיהוי תקנות בחוק

a	תקנות בדבר גבית דמי ביטוח תשי"ד (עמ' 901-930)
b	תקנות בדבר תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח התשמ"א-1981 (עמ' 945-948)
c	תקנות בדבר מקדמות תשמ"ד-1984 (עמ' 953-963)
d	הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח, תשל"א-1971 (עמ' 999-1058)
e	פקודת מס הכנסה

קיצורים מיוחדים

ס'	- סעיף בחוק
ת'	- תקנה

(ע'...) כספר חוק הביטוח הלאומי מהדורת 30.6.89.

א. הגדרת סוגי מבוטחים במוסד לביטוח לאומי

1. הגדרות לסוגי מבוטחים (נכון ל-1.10.92)

מספר סודר	סמל הסוג	הגדרת הסוג	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא 'כחוק'
1	11	אסיר/עציר	מי שנמצא במאסר/מעצר מעל שנה, ישולמו דמי ביטוח מאת אוצר המדינה החל מיום מאסרו/מעצרו.	ת' 18 ^א
2	12	מבוטחת ברשות	משלמת דמי ביטוח מהכנסותיה.	ת' 9(ב) ביטוח ברשות
3	14	מבוטחת ברשות	משלמת דמי ביטוח ממתצית הכנסות הבעל.	ת' 9(א) שם
4	17	תלמיד-סטודנט * בת כשירות לאומי בהתנדבות בוטחה בסוג זה עד ל-31.12.89. החל מ-1.1.90 בוטחו הבנות במרוכז ע"י גוף מעביר	מבוטח לפי פרק ב' לחוק, למעט אשה נשואה והוא אחד מאלה: 1. סטודנט כח"ל.	ת' 20(ב) 2 ^א
			2. בחור ישיבה כח"ל.	ת' 20(ב) 5 ^א
			3. בחור ישיבה בארץ.	ס' 167(ה)
5	18	תלמיד-סטודנט	מבוטח לפי פרק ב' לחוק, למעט אשה נשואה הרשומה כתלמידה במוסד להשכלה. דמי הביטוח משולמים באמצעות המוסד להשכלה.	ת' 19 ^א
6	29	אינו עובד ואינו עובד עצמאי	מבוטח שאין לו הכנסות מעבודה שכירה או ממשלח יד.	ס' 164

(1) ראה הגדרות הסימנים.

מספר סודר	סמל הסוג	הגדרת הסוג	התנאים לקיום הסוג.	אסמכתא בחוקי'	
7	31	ישראלי שוהה בחו"ל	מבוטח השוהה בחו"ל תקופה העולה על 6 חודשים למעט: 1. מועסק ע"י מעביד ישראלי בתוקף חוזה עבודה בישראל (סוג 41). 2. תלמיד הלומד במוסד להשכלה מוכר ע"י משרד החינוך והתרבות (סוג 17). 3. אשה נשואה בחל"ת (סוג 44). 4. חייל שהשתחרר משירות סדיר 12 חודשים מיום שחרורו (סוג 29). 5. מבוטח במדינה עמה יש אמנה ומשלם ד"ב בארץ האמנה (סוג 76). 6. אסיר בחו"ל פטור מתשלום דמי ביטוח בכל תקופת מאסרו (סוג 78).	ס' 32	
8	33	עובד עצמאי בשנת מס פלונית או חלק ממנה	1. עובד במשלח ידו 12 שעות בשבוע בממוצע.	ס' 1	
			2. הכנסתו החודשית הממוצעת היא לפחות הסכום הקבוע בלוח א' שהוא 15% מהשכר הממוצע.		
			1. עובד עצמאי שטרם מלאו לו 65 שנה בגבר ו-60 שנה באשה.		ת' 14 ^a
			2. אינו עובד כאותו הזמן.		
			3. הכנסתו מסוג 29 עולה על הכנסתו מסוג 33.		
			10		36
11	37	עובד עצמאי מעל או מתחת לגיל הניטוח	1. עובד עצמאי מתחת לגיל 18 או עובד עצמאי מעל גיל 65 שנה בגבר ו-60 שנה באשה שאינו מקבל קצבת זקנה.	ס' 169 (ב)	
			2. עצמאי שעלה לישראל לראשונה מעל גיל 60.		
			3. עובד עצמאי שאינו תושב ישראל.		

מספר סודר	סמל הסוג	הגדרת הסוג	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא בחוק ^א
12	38	עובד עצמאי המקבל קצבת זקנה או נכות בשעור 100% לצמיתות	מבוטח המקבל קצבת זקנה/נכות בשיעור 100% לצמיתות וממשיך לעבוד כעצמאי.	ס' 169(ב) ס' 169(ג)
13	39	עובד ועובד עצמאי מעל לגיל ביטוח	עובד עצמאי שמלאו לו 65 שנה כגבר 60 באשה ועובד גם כשכיר.	ס' 169(ב1)
14	41	עובד	קיימים בינו לבין מעסיקו יחסי עובד ומעביד. ראה סוגים נוספים של עובדים שכירים (ראה עמ' 36).	ס' 1
15	42	עובד לשעה	1. עובד בעבודה שאינה לצורך או עסקו או משלוח ידו של המעביד.	ת' 1(1) ^א
			2. עובד בעבודה לצורך עסקו או משלוח ידו של המעביד, אך מספר שעות העבודה אצל אותו מעביד אינו עולה על 4 שעות בשבוע.	ת' 1(2) ^א
16	43	מבוטח שפרש לגמלאות לפני גיל הפרישה	מבוטח המקבל פנסיה המשתלמת לו מכוח חיקוק או הסכם עבודה לשכיר או למי שהיה שכיר לפני שמלאו לו 65 בגבר ו-60 באשה. משלם הפנסיה מנכה דמי ביטוח ממחצית הפנסיה למעט אשה נשואה שאינה עובדת ובעלה מבוטח.	ת' 12 א ^א
17	44	עובד בחופשה ללא תשלום מעל לחודשיים	1. נמצא בחופשה ללא תשלום עפ"י אישור המעסיק מעל חודשיים קלנדריים, יחוייב בדמי ביטוח החל מהחודש השלישי, מהכנסתו.	ת' 1(3) ^א
			2. בתקופת חופשתו אינו עובד אצל מעביד אחר ואינו עובד עצמאי.	
18	46	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר	1. טרם מלאו לגבר 65 שנה ואשה 60 שנה. 2. אינו באותו זמן עובד עצמאי. 3. הכנסתו מסוג 29 עולה על הכנסתו מעבודה שכירה. 4. הכנסה הכוללת כסוגים 29, 41 עולה על מחצית השכר הממוצע.	ת' 15 ^א

מספר סודר	סמל הסוג	הגדרת הסוג	התנאים לקיום הסוג	אסמכתא בחוקי'
19	49	אינו עובד ואינו עובד עצמאי ומקבל פנסיה מוקדמת	מבוטח שיש לו הכנסות שמקורן במבוטח בסוג 29 ובנוסף לכך הגדרת סוג 43.	
20	53	עובד עצמאי ומקבל גם פנסיה מוקדמת	לפי הגדרת סוג 33 ולפי הגדרת סוג 43 יחד.	ת' 12א(ה) ^a
21	54	עובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו ממשלה ידו ומקבל גם פנסיה מוקדמת	לפי הגדרת סוג 34 ולפי הגדרת סוג 43 יחד.	ת' 4(ג) ^a
22	56	עובד, ועובד עצמאי ומקבל גם פנסיה מוקדמת	לפי הגדרת סוג 36 ולפי הגדרת סוג 43 יחד.	ת' 13(א)(א) ^a (1א)
23	61	עובד שמקבל גם פנסיה מוקדמת	לפי הגדרת סוג 41 ולפי הגדרת סוג 43 יחד.	ת' 12א(1) ^a
24	66	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר ומקבל גם פנסיה מוקדמת	לפי הגדרת סוג 46 ולפי הגדרת סוג 43 יחד.	ת' 15(ג) ^a
25	76	מבוטח בחו"ל - במדינה עמה נכרתה אמנה	מבוטח שנמצא בחו"ל במדינה שיש לנו עמה אמנה ועובד שם שכשיר או כעצמאי והמציא אישור על תשלום דמי ביטוח מהמיניסטרו הסוציאלי באותה מדינה	על פי אמנות המצויות בחוק
26	78	מבוטח הפטור מתשלום דמי ביטוח	מבוטח בו מתקיימים התנאים לפטור אותו מתשלום דמי ביטוח.	ס' 169
27	79	מבוטח שנפטר	שאריו מקבלים קצבת שאירים.	
28	88	לא מבוטח	חוק הביטוח הלאומי לא חל עליו.	
29	98	חייל בשרות סדיר	מבוטח בכיטוח כרשות (סוג 12) דמי ביטוח משולמים ע"י משרד הבטחון	ת' 12 ^a
30	41	חייל בשרות קבע	דמי הביטוח משולמים ע"י משרד הבטחון עפ"י התקנה האמורה	תקנות בדבר דמי ביטוח בעד חייל בשרות קבע

סוגי מבוטחים בקיבוצים ומושבים שיתופיים¹

מספר סודר	סמל סוג המבוטח	הגדרת המבוטח	בסיסי גבייה ודמי כיטוח
31	01	חבר הרשום בפנקס החברים וכן מועמד לחברות (כולל אזרחי חוץ), חבר העובד מטעם המשק מחוץ למשק ללא שכר, חבר העובד בשכר מחוץ למשק באופן חלקי בלבד, חבר העובד במפעל נפרד של המשק, חבר הלומד מחוץ למשק, חבר בחופשת מחלה או בחופשה ממושכת, נוער עובד כמשק מעל גיל 18, גרעינים ועלית הנוער.	לפי הבסיס לגבייה שנקבע למשק אך לא פחות ממינימום הבסיס לגבייה לעובד שכיר. למשק חדש הבסיס הוא מינימום כסיס שכר לעובד שכיר-במשך 5 השנים הראשונות להתיישבות או בתקופת חילופי אוכלוסין
32	02	חבר מקבל קיצבת זקנה העובד כמשק.	לפי מתצית הבסיס שנקבע למשק, אך לא פחות מהמינימום בסיס לעובד.
33	03	שוהה באולפן, הורה עובד, אורח תושב ישראל השוהה במשק למעלה מחודש, מעל גיל 18 שלומד בכיתה י"ב. בסוג זה נכלל - חייל בשירות ללא תשלום המצוי במשק במסגרת שרותו הצבאי.	
34	04	נוער עובד בגיל 15-18, הורה מקבל קיצבת זקנה העובד כמשק, הורה העובד במשק שאינו מקבל קיצבת זקנה ואינו מבוטח לפי פרק ב' לחוק, נכה שדרגת נכותו נקבעה ל-100% לצמיתות (נכות מעבודה או נכות כללית) השוהים כמשק, חבר בשירות ללא תשלום, תושב חוץ השוהה במשק ואשר אינו חבר או מועמד לחברות אין להכלילן בסוג 04, ויש לדווח עבורו בנפרד בטופס כל/612/ת בהתאם לבסיס המשק.	לפי מינימום הבסיס שנקבע בחוק לעובד שכיר.
35	05	חבר העובד מחוץ למשק בשכר. אין לכלול בסוג זה עובד חלקי אשר יכלל בסוג 01.	לפי עשירית הבסיס שנקבע למשק.
36	08	חייל/חיילת: דמי הביטוח ישולמו מראש עבור כל תקופת השירות.	לפי בסיס שנקבע למשק.

(1) התקנות מעוגנות בהוראות מינהליות שאינן כלולות בספר החוק של המוסד.

3. סוגים נוספים של עובדים

חבר באגודה שיתופית לענין זה רואים חבר באגודה שיתופית העובד במפעל האגודה או מטעמה - כעובד והאגודה כמעבידו (סעיף 2 לחוק).

חבר אגודה שיתופית שהיא קיבוץ או מושב שיתופי

רואים את החבר כעובד ואת הקיבוץ או המושב השיתופי כמעבידו, אם החבר עוסק בתפקידו במסגרת סידור העבודה ולא על פי התקשרות אישית בינו ולבין מעביד אחר, אף אם אין התפקיד מבוצע במפעל האגודה או מטעמה (סעיף 2 לחוק).

חבר בחבורת עובדים

בחבורת עובדים בין שהיא תאגיד ובין שאינה תאגיד, רואים לעניין זה כל אחד מבני החבורה כעובדו של האדם שמסר לחבורה את העבודה, אם היו רואים כך אילו היה קיים קשר ישיר בינו ולבין כל אחד מבני החבורה (סעיף 3 לחוק).

עובד בשירות המדינה

דין המדינה שהיא מעבידה לעניין חוק זה ככל מעביד אחר, למעט עובדים במשטרה, כתי סוהר ושירות בטחון שאינם מבוטחים בענף נפגעי עבודה אלא במסגרת חוקי גמלאות מיוחדים שנקבעו ע"י המדינה (סעיף 4'ב' לחוק).

עובד תושב יהודה שומרון ועזה

באם הוא עובד אצל אותו מעביד המעסיקו חלק מהזמן בישראל וחלק מהזמן בשטח יש"ע וקיימים בינו ולבין מעבידו יחסי עובד מעביד זאת עפ"י סעיף 161(ב) לחוק וכן כפרט תקנה 3(כ) לתקנות בדבר תשלום דמי ביטוח שלפיה על המעבידים המעסיקים בישראל עובדים שמקום מושבם בשטח המוחזק ע"י צה"ל לשלם דמי ביטוח בעדם (למעט עובדים במשק בית) כאמצעות מדור התשלומים של שירות התעסוקה.

קיימים סוגים רבים של מבוטחים שהם תושבי יש"ע. דיון מפורט ראה עמ' 74.

עובד במשק בית

מעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח משכרו בעדו כשיעורים מיוחדים ראה סעיפים מתאימים.

4 - חובות וזכויות של סוגי מבוטחים בענפי המוסד לביטוח לאומי

מס מקביל	ענפי המוסד לביטוח לאומי											מקסימ בסיס לגביה % מהשכר הממוצע	מינימו בסיס לגביה % מהשכר הממוצע	בסיס לגביה כ% מהשכר	סוג	מבוטח	
	זכות עובד בפשר	שירות מילוא	אבטלה	ילדים	אימהות		נפגעי עבודה	נפגעי תאונה	נכות- כללית	סיעוד	זקנה ושאר						
					דמיליד	מענק											
מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	100	41	בגיל 18-64	עובד
מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	100	41	בגיל +65	
מ	מ					מ						300	25	100	41	בגיל +65 קצבה	
	מ					מ						300	25	100	41	בגיל 17 ומטה	
מ	מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	אין	25	מינ	44	בח.ל.ת. 2 חודש	
מ		מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	אין	5	מינ	41	בהכשרה מקצוע	
	מ				מ	מ	מ					300	25	100	41	עובד זר	
מ	מ	מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	100	01	בגיל 18-64	חבר קיבוץ
מ	מ					מ						300	25	50	02	בגיל +65 קצבה	
מ	מ	מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	50	03	שוחה במסק	
מ	מ					מ						אין	25	מינ	04	נעד, חורה +65	
מ	מ	מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	10	05	חבר עובד חוץ	
מ		מ		מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	100	41	שד/חכ 18-64	עובד ציבור מדינה
מ		מ		מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	100	41	שד/חכ +65	
				מ		מ						300	25	100	41	שד/חכ +65 קצבה	
מ	מ		מ	מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	100	41	משמר הכנסת	
מ			מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	300	25	100	41	שוטר 18-64	
מ					מ	מ			מ	מ	מ	300	25	100	41	שוטר +65	
מ			מ	מ	מ	מ		מ	מ	מ	מ	אין	25	מינ	41	שוטר בח.ל.ת.	
				מ		מ			מ	מ	מ	300	25	100	41	חייל קבע	
										מ	מ	אין	0.05	מינ	98	חייל סדיר	
מ		מ		מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	400	25	100	33	קצמאי 18-65	לא שכיר
מ						מ						400	25	100	37	בגיל +65, -18	
מ		מ				מ		מ	מ	מ	מ	400	15 או 5	100	31	שוחה בחו"ל	
מ		מ		מ		מ		מ	מ	מ	מ	400	15 או 5	100	29	לא עובד (1)	
									מ	מ	מ	400	15	50	12	מבוטח ברשות	
מ		מ		מ		מ		מ	מ	מ	מ	400	5	50	43	בפרישה מוקדם	
מ		מ		מ		מ		מ	מ	מ	מ	אין	5	מינ	18	סטודנט	
מ		מ		מ		מ		מ	מ	מ	מ	אין	אין	אין	78	מבוטח פטור	פטור
						מ						אין	אין	אין	--	מתנדב	

(1) באותו אופן מבוטח מובטל, בח.ל.ת. מעל 2 חודשים, אסיר. הגדלת הסימנים: מ-מבוטח בתשלום. מ-מבוטח בתשלום במפעלים מסויימים. מ-מבוטח ללא תשלום.

5. מקור הסמכות בחוק לשנות שיעורי דמי ביטוח

(א) שיעורים הנקובים בלוח י'

עפ"י תקנה 159(ב) רשאי השר באישור ועדת הכספים של הכנסת לשנות בצו את שיעורי דמי הביטוח האמורים בלוח י' כמוגדר בתקנה 159(א)(1)-(2).

אולם הסייפא של תקנה 159(ב) קובעת כי שינוי דמי הביטוח לעניין זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד יעשה לאחר התייעצות עם שר האוצר ולעניין סיעוד - בהסכמת שר האוצר.

עפ"י סעיף 159(ג) אם שונה שיעור דמי הביטוח מכח סעיף 159(ב) (הדן בשינויים בשיעורי דמי הביטוח) ישונה באותה דרך ובאופן יחסי שיעור דמי הביטוח שהמעביד ינכה משכרו של העובד לפי סעיף 161(ג).

(ב) שיעורים הנקובים בצו שיעורים מופחתים על לא שכירים

עפ"י תקנה 160א. הקובעת כי על אף האמור בסעיפים 159 ו-160, רשאי השר באישור ועדת הכספים של הכנסת לקבוע שיעורים מופחתים של דמי ביטוח לגבי חלק מהכנסתו של מבוטח שהוא עובד עצמאי או של מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, או להחיל שיעורים מופחתים על הכנסה של מבוטח שלא תעלה על סכום מסויים שיקבע בצו.

(ג) שיעורים מופחתים הנגבים ממעביד

עפ"י תקנה 162 רשאי השר לקבוע בתקנות כי מעביד שאושר לכך על ידו ישלם דמי ביטוח מופחתים לענין סעיף 160 (הדן בשיעור לענף נפגעי עבודה) כפי שיקבע בתקנות וכלבד שיתמלאו תנאים מיוחדים שנקבעו בתקנה זו.

(ד) סמכות לסיווג מבוטחים

עפ"י סעיף 4א' לחוק רשאי השר באישור ועדת העבודה של הכנסת לקבוע בצו כי מבוטחים העוסקים בסוג עבודה פלוני או נתונים כתנאי עבודה מיוחדים כמוגדר רצוי, יחשבו לעניין חוק זה כעובדים או כעובדים עצמאיים, או כמי שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים. לעניין זה ייחשבו כסוגי עבודה גם עבודות המוגבלות בהקיפן או בזמן הדרוש להן.

6. מבוטחים כמוסד לביטוח לאומי לפי סוגים ביום 1.1.93
(האוכלוסיה האזרחית - באלפים)

מבוטחים שלהם מתנהל חשבון בקובץ לא שכירים	מ ה ו ת ה מ ב ו ט ח י'	סמל הסוג
612.9	סך הכל בקובץ	-
402.1	סך הכל מבוטחים לא שכירים	-
210.8	סך הכל במעמד שונה מלא שכיר עם יתרת חוב או פטורים	-
	<u>פירוט המבוטחים לא שכירים</u>	
	<u>סה"כ מבוטחים</u>	
1.4	אסיר/עציר בארץ	11
0.2	מבוטח/ת ברשות	12
0.5	מבוטח/ת ברשות	14
33.8	תלמיד/סטודנט	17
12.4	תלמיד/סטודנט	18
109.8	אינו עובד ואינו עובד עצמאי	29
11.0	מבוטח השוהה בחו"ל	31
187.0	עובד עצמאי	33
0.6	עובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו ממשלח ידו	34
15.2	עובד וגם עובד עצמאי	36
15.0	עובד עצמאי מעל או מתחת לגיל הביטוח	37
7.2	עובד עצמאי מקבל ק. זקנה או נכות 100% לצמיתות	38
..	עובד ועובד עצמאי מעל גיל הביטוח	39
-	עובד לשעה	42
5.0	עובד בחופשה ללא תשלום מעל חודשיים	44
1.0	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר	46
0.2	מבוטח בסוג 29 עם הכנסות בסוג 43	49

(1) ראה הגדרות מפורטות בעמ' 1 ואילך.

מבוטחים שלהם מתנהל תשבון בקובץ לא שכירים	מ ה ו ת ה מ ב ו ט ח י	סמל הסוג
1.7	מבוטח בסוג 33 עם הכנסות בסוג 43	53
..	מבוטח בסוג 34 עם הכנסה בסוג 43	54
0.1	מבוטח בסוג 36 עם הכנסות בסוג 43	56
..	מבוטח בסוג 46 עם הכנסות בסוג 43	66

פירוט המבוטחים במעמד שונה מלא שכירים
עם יתרת חוב כלא שכיר לפני מועד השינוי או פטורים מתשלום דמי ביטוח

סה"כ	210.8
עובד שנינו ולבין מעסיקו קיימים יחסי עובד מעביד	80.0
מבוטח בסוג 41 עם הכנסות בסוג 43	0.4
מבוטח הפטור מתשלום דמי ביטוח	87.3
מבוטח שנפטר	2.0
לא מבוטח	36.5
חייל בשירות סדיר	3.2
אחרים	1.4

מספר המעסיקים באלפים	מעסיקים
170.8	א. סך הכל
137.4	פעילים'
33.4	בלתי פעילים סך הכל
0.6	מזה: הפסקות
1.2	פירוקים
31.6	סגירות
123.1	ב. מעסיקים עובדים במשק בית
39.0	מספר עובדים במשק בית
	התפלגות המעסיקים הפעילים לפי קבוצות מספר עובדים
101.2	1 - 5
27.8	6 - 24
6.3	99 - 25
2.0	100+
1,400.0	סה"כ העובדים (בסוג 41) כולל עובדים זרים ותושבי השטחים
20.0	סה"כ מבוטחים בגמלאות לפי גיל פרישה כסוג 43, אשר דמי הביטוח נגבים במקור מהפנסיה
318	- מספר הקיבוצים ומשקים שיתופיים
79.6	- סך הכל חברים מבוטחים במשקים
51.7	01 מבוטח מעל גיל 18 שנה
13.5	02 מבוטח מקבל קצבת זיקנה
2.8	03 מבוטח במעמד הורה במשק
7.8	04 מבוטח בגיל 15-18 שנה
3.8	05 מבוטח העובד מחוץ למשק בית

(1) כולל קיבוצים ומושבים שיתופיים.

ב. שיעורי דמי-ביטוח לאוכלוסיות מיוחדות

לוח 1: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמעסיק בעד עובדו בגיל 18-64'
(כולל ניכוי משכר העובד באחוזים מהשכר על פי לוח י' לחוק)

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
12.70	14.70	16.20	16.20		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
7.75	9.75	11.25	11.25		סה"כ לענפים
3.37	3.93	4.35	4.25		זקנה ושאיירים
0.12	0.14	0.15	0.15		סיעוד
1.40	1.49	1.55	1.35		נכות כללית
0.05	0.05	0.05	0.05		נפגעי תאונות
0.23	0.41	0.55	0.55		נפגעי עבודה
0.64	0.67	0.70	0.90		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
0.19	0.22	0.25	0.25		אבטלה
0.92	1.31	1.60	1.60		שירות מילואים
0.02	0.04	0.05	0.05		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

1) למעט אנשי משטרה וסוהרים נוספו עובדי שירות הבטחון החל מ-1.7.87. ראה לוחות 14-17.

לוח 2: שיעורי דמי הכיטוח הנגבים מהמעסיק בעד עובדו בגיל 18-65'
(דמי כיטוח של המעסיק בלבד)

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
7.35	9.35	10.85	10.85		סך הכל
לפי חוקי הכיטוח הלאומי					
2.40	4.40	5.90	5.90		סה"כ לענפים
0.67	1.23	1.65	1.55		זקנה ושאיירים
0.02	0.04	0.05	0.05		סיעוד
0.10	0.19	0.25	0.15		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.23	0.41	0.55	0.55		נפגעי עבודה
0.04	0.07	0.10	0.20		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
0.04	0.07	0.10	0.10		אבטלה
0.47	0.86	1.15	1.15		שירות מילואים
0.02	0.04	0.05	0.05		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

(1) ראה הערה 1 בלוח 1.

לוח 3: שיעורי דמי ביטוח המנוכים משכר העובד בגיל 18-65, באחוזים מהשכר¹
(סוג 41)

ענפים	מועד השינוי	1.4.87	1.4.88
סך הכל		5.35	5.35
לפי חוקי המוסד			
סה"כ לענפים		5.35	5.35
זקנה ושאיירים		2.70	2.70
סיעוד		0.10	0.10
נכות כללית		1.20	1.30
נפגעי תאונות		0.05	0.05
נפגעי עבודה		-	-
אמהות		0.70	0.60
ילדים		-	-
אנטלה		0.15	0.15
שירות מילואים		0.45	0.45
זכויות עובדים בפש"ר		-	-
לפי חוקים אחרים			
מס מקביל		-	-

(1) ראה הערה 1 בלוח 1.

לוח 4: שיעור דמי הביטוח הנגבים מהמעסיק בעד עובד מעל 65 בגבר ו-60 באישה,
 שאינו מקבל קצבת זקנה
 (העובד פטור מתשלום דמי ביטוח - התשלום כולו על חשבון המעסיק)

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
7.21	9.09	10.50	10.60		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
2.26	4.14	5.55	5.65		סה"כ לענפים
0.67	1.23	1.65	1.55		זקנה ושאיירים
0.02	0.04	0.05	0.05		סיעוד
-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.23	0.41	0.55	0.55		נפגעי עבודה
0.04	0.07	0.10	0.20		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
0.47	0.86	1.15	1.15		שירות מילואים
0.02	0.04	0.05	0.05		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

לוח 5: שיעורי דמי הביטוח הנגבים בעד עובד מעל גיל 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ומקבל קצבת זקנה¹

ענפים	מועד שינוי	1.4.87	1.4.90	1.5.91
סך הכל		5.55	5.40	5.20
	לפי חוקי המוסד			
סה"כ לענפים		0.60	0.45	0.25
זקנה ושירים		-	-	-
סיעוד		-	-	-
נכות כללית		-	-	-
נפגעי תאונות		-	-	-
נפגעי עבודה		0.55	0.41	0.23
אמהות		-	-	-
ילדים		-	-	-
אבטלה		-	-	-
שירות מילואים		-	-	-
זכויות עובדים בפש"ר		0.05	0.04	0.02
	לפי חוקים אחרים			
מס מקביל		4.95	4.95	4.95

1. נכלל גם עובד בכל גיל המקבל מהמוסד קצבת נכות צמיתה מעבודה בשיעור 100% או קצבת נכות כללית צמיתה בשיעור 75% ומעלה, ועולה חדש שניום עליתו ארצה היה מעל גיל 60 (ו-55 שנים באישה).

לוח 6: שיעורי דמי ביטוח הנגבים מהכנסת מינימום של עובד השוהה בחופשה ללא תשלום - עבור 2 החודשים הראשונים¹

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
12.45	14.25	15.6	15.60		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
7.50	9.30	10.65	10.65		סה"כ לענפים
3.37	3.93	4.35	4.25		זקנה ושאיירים
0.12	0.14	0.15	0.15		סיעוד
1.40	1.49	1.55	1.35		נכות כללית
0.05	0.05	0.05	0.05		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
0.64	0.67	0.70	0.90		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
0.19	0.22	0.25	0.25		אבטלה
0.92	1.31	1.60	1.60		שירות מילואים
-	-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

(1) ראה הגדרה מפורטת של מבוטח זה. משלם לפי מינימום בסיס לעובד. המעסיק רשאי לנכות מכל סכום המגיע לעובד את הסכום ששילם כדמי ביטוח בעבור תקופה זו.

לוח 7: שיעור דמי ביטוח הנגבים ממעסיק עובד במשק בית¹

שיעורי דמי ביטוח בעד:		לפי חוקים אחרים	לפי חוקי המוסד			סך הכל	סך הכל	החל ביום
עובד ⁴ תושב ה"שטחים"	עובד שאינו ³ מבוטח בענף זקנה ושאינם ⁴	מס מקביל על חשבון המעסיק	על חשבון העובד ²	על חשבון המעסיק	סך הכל			
2.0	3.0	1.00	1.75	5.25	7.00	8.00	1.4.87	
1.7	2.7	1.00	1.50	4.40	5.90	6.90	1.1.92	
2.0	3.0	1.00	1.75	5.25	7.00	8.00	1.1.93 ⁵	

- (1) מבוטח ככל הענפים כמו עובד.
 (2) עפ"י תקנה 8(ב)(2) לתקנות מיוחדות בדבר גביית דמי ביטוח, רשאי המעביד לנכות 25% מדמי הביטוח ששילם, משכרו של העובד במשק בית.
 (3) כולל מס מקביל בשיעור 1.0%.
 (4) המעסיק אינו רשאי לנכות דמי ביטוח משכר עובד זה.
 (5) עקב ביטול הפחתת עלות העבודה למעסיק זה, חזר שיעור זה לרמה שנקבע ב-1.4.87.

לוח 8: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד שוהה בהכשרה מקצועית

מועד השינוי				ענפים
1.1.93	1.4.90	1.4.88	1.4.87	

מעסיק¹

- נפגעי עבודה: 0.4% x 2 בכל מועדי השינוי
 אימהות: 0.1% x 2 בכל מועדי השינוי במקומות עבודה מורשים

חובת הניכוי משוהה בהכשרה מקצועית²

לפי חוקים אחרים				סך הכל דמי ביטוח	לענפי המוסד
7.00	5.33	5.90	5.90		
5.50	3.83	4.40	4.40		
מס מקביל				1.50	1.50

- (1) המעסיק משלם לפי מינימום השכר עבור מבוטח בסוג 41.
 (2) השוהה בהכשרה מקצועית משלם לפי מינימום נסיס לגביה למבוטח בסוג 29 עד 30.9.87. החל מ-1.10.87 לפי מינימום נסיס לגבי למבוטח בסוג 17.

לוח 9: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד עובד תושב חוץ לארץ, או עובד תושב השטחים¹

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
0.89	1.12	1.30	1.50		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
0.89	1.12	1.30	1.50		סה"כ לענפים
-	-	-	-		זקנה ושאיירים
-	-	-	-		סיעוד
-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.23	0.41	0.55	0.55		נפגעי עבודה ¹
0.64	0.67	0.70	0.90		אמהות ²
-	-	-	-		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
-	-	-	-		שירות מילואים
0.02	0.04	0.05	0.05		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
-	-	-	-		מס מקביל

(1) תושב אזור זכאי לגמלאות נפגעי עבודה בתנאי שהוא נשלח ע"י לשכת העבודה הפועלת ע"י הממשל הצבאי, ומקום עבודתו בישראל. ראה תקנות בענין סוגי עובדים שאינם תושבי ישראל תשל"כ-1972 (עמ' 489 בספר החוקים).

(2) מזה: 0.6% נגבה משכרו של העובד.

לוח 10: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חבר משק מעל גיל 18 (כולל עליית נוער מעל 18) (סוג 01), חבר משק במעמד הורה אורח השוהה במשק (סוג 03) חבר משק העובד מחוץ למשק, שירות ללא תמורה (סוג 05) '1

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
12.51	14.48	15.95	15.95		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
7.56	9.53	11.00	11.00		סה"כ לענפים
3.37	3.93	4.35	4.25		זקנה ושאיירים
0.12	0.14	0.15	0.15		סיעוד
1.40	1.49	1.55	1.35		נכות כללית
0.05	0.05	0.05	0.05		נפגעי תאונות
0.23	0.41	0.55	0.55		נפגעי עבודה
0.64	0.67	0.70	0.90		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
0.92	1.31	1.6	1.6		שירות מילואים
0.02	0.04	0.05	0.05		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

1) מבוטח בסוג 01 משלם לפי מלוא הבסיס שנקבע למשק. מבוטח בסוג 03 משלם לפי מחצית הבסיס אך לא פחות מהמינימום הבסיס לעובד. מבוטח בסוג 05 משלם לפי עשירית הבסיס שנקבע למשק.

לוח 11: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חבר משק המקנל קצבת זקנה (סוג 02) ¹
 נער², הורה מעל גיל הכיטוח או תושב חוץ שוהה בשירות ללא
 תשלום (סוג 04) ³

1.5.91	1.4.90	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
5.20	5.40	5.55		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי				
0.25	0.45	0.60		סה"כ לענפים
-	-	-		זקנה ושאיירים
-	-	-		סיעוד
-	-	-		נכות כללית
-	-	-		נפגעי תאונות
0.23	0.41	0.55		נפגעי עבודה
-	-	-		אמהות
-	-	-		ילדים
-	-	-		אבטלה
-	-	-		שירות מילואים
0.02	0.04	0.05		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים				
4.95	4.95	4.95		מס מקביל

- (1) מבוטח בסוג 02 משלם לפי מחצית הבסיס שנקבע למשק אך לא פחות מהמינימום הבסיס לגביה לעובד.
 (2) נער שגילו בין 15 ל-18 שנה.
 (3) מבוטח בסוג 04 משלם לפי מינימום הבסיס לגביה שנקבע לעובד.

לוח 12: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חבר משק מעל גיל 65 בגבר, 60 באשה; שאינו מקבל קצבת זקנה"י

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
7.21	9.09	10.5	10.6		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
2.26	4.14	5.55	5.65		סה"כ לענפים
0.67	1.23	1.65	1.55		זקנה ושאימים
0.02	0.04	0.05	0.05		סיעוד
-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
0.23	0.41	0.55	0.55		נפגעי עבודה
0.04	0.07	0.10	0.20		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
0.47	0.86	1.15	1.15		שירות מילואים
0.02	0.04	0.05	0.05		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

(1) כלול בסוג 01 תוך חישוב שיעור אי זיכוי מתאים.

לוח 13: שיעורי דמי ביטוח הנגבים בעד חייל/ת חבר/ת משק (סוג 08) לכל תקופת השירות לפי בסיס שנקבע למשק (תשלום חד פעמי) "י

1.1.92	1.5.91	1.4.90	1.4.87	מועד השינוי	
37.53	0.69	1.23	1.65		חייל
25.02	0.46	0.82	1.10		חיילת

(1) התחשיב מכוסס על ההערכה שהחייל/ת עובד/ת בקיבוץ במשך חודש אחד בשנה, עד 31.12.91 - מבוטח/ת בענף נפגעי עבודה בלבד. החל מ-1.1.92 מבוטח/ת בכל הענפים כמו חבר משק בסוג 01.

לוח 14: שיעורי זמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד שוטר (כולל ניכוי משכר השוטר) באחוזים מהשכר על פי לוח י' לחוק¹

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
11.38	12.79	13.85	13.85		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
6.43	7.84	8.90	8.90		סה"כ לענפים
3.37	3.93	4.35	4.25		זקנה ושאיירים
0.12	0.14	0.15	0.15		סיעוד
1.40	1.49	1.55	1.35		נכות כללית
0.05	0.05	0.05	0.05		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
0.64	0.67	0.70	0.90		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
0.04	0.07	0.10	0.10		אבטלה
-	-	-	-		שירות מילואים
-	-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

(1) נוספו אליהם עובדי שירותי הביטחון החל מ-1.7.87.

לוח 15: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד השוטר'¹
(דמי ביטוח של המדינה בלבד)

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
6.63	8.04	9.10	9.10		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
1.68	3.09	4.15	4.15		סה"כ לענפים
0.67	1.23	1.65	1.55		זקנה ושאיירים
0.02	0.04	0.05	0.05		סיעוד
0.10	0.19	0.25	0.15		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
0.04	0.07	0.10	0.20		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
0.04	0.07	0.10	0.10		אבטלה
-	-	-	-		שירות מילואים
-	-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

1) נוספו אליהם עובדי שירותי הביטחון החל מ-1.7.87.

לוח 16: שיעורי דמי ביטוח המנוכים משכרו של השוטר, באחוזים מהשכר'
(מבוטח בסוג 41)

1.4.88	1.4.87	ענפים
4.75	4.75	סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי		
5.35	5.35	סה"כ לענפים
2.70	2.70	זקנה ושאיירים
0.10	0.10	סיעוד
1.30	1.20	נכות כללית
0.05	0.05	נפגעי תאונות
-	-	נפגעי עבודה
0.60	0.70	אמהות
-	-	ילדים
-	-	אנטלה
-	-	שירות מילואים
-	-	זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים		
-	-	מס מקביל

(1) נוספו אליהם עובדי שירותי הביטחון החל מ-1.7.87.

לוח 17: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד שוטר בגיל הפרישה שאינו מקבל קצבת זקנה

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
6.49	7.78	8.75	8.85		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
1.54	2.83	3.80	3.90		סה"כ לענפים
0.67	1.23	1.65	1.55		זקנה ושאירים
0.02	0.04	0.05	0.05		סיעוד
-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
0.04	0.07	0.10	0.20		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
-	-	-	-		שירות מילואים
-	-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

לוח 18: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה בעד שוטר בגיל הפרישה שמקבל קצבת זקנה

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
4.95	4.95	4.95	4.95		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
-	-	-	-		לענפים
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

לוח 19: שיעורי דמי ביטוח הנגבים מהכנסת מינימום של שוטר/סוהר
השוהה בחופשה ללא תשלום¹

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
11.38	12.79	13.85	13.85		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
6.43	7.84	8.90	8.90		סה"כ לענפים
3.37	3.93	4.35	4.25		זקנה ושאיירים
0.12	0.14	0.15	0.15		סיעוד
1.40	1.49	1.55	1.35		נכות כללית
0.05	0.05	0.05	0.05		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
0.64	0.67	0.70	0.90		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
0.04	0.07	0.10	0.10		אבטלה
-	-	-	-		שירות מילואים
-	-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
4.95	4.95	4.95	4.95		מס מקביל

1) עבור 2 החודשים הראשונים. ראה הגדרה מפורטת של מבוטח זה. משלם לפי מינימום כסיס לעובד. המעסיק רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את הסכום ששילם כדמי ביטוח בעבור תקופה זו.

לוח 20: שיעורי דמי ביטוח הנגבים מהמדינה בעד חייל בשירות קבע
(כולל ניכוי משכרו של החייל)

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
5.90	7.25	8.25	8.25		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
5.90	7.25	8.25	8.25		סה"כ לענפים
3.37	3.93	4.35	4.25		זקנה ושאירים
0.12	0.14	0.15	0.15		סיעוד
1.40	1.49	1.55	1.35		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
0.20	0.20	0.20	0.40		אמהות
0.81	1.49	2.00	2.10		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
-	-	-	-		שירות מילואים
-	-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
-	-	-	-		מס מקביל

לוח 21: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מהמדינה כמעסיק בעד חייל בשירות קבע

1.5.91	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
2.22	3.75	4.75	4.75		סך הכל
לפי חוק הביטוח הלאומי					
2.22	3.75	4.75	4.75		סה"כ לענפים ¹
לפי חוקים אחרים					
-	-	-	-		מס מקביל

לוח 22: שיעורי דמי ביטוח המנוכים משכרו של החייל בשירות קבע

1.4.87	מועד שינוי	ענפים
3.50		סך הכל
לפי חוקי הביטוח הלאומי		
3.50		סה"כ לענפים ²
לפי חוקים אחרים		
-		מס מקביל

- (1) תוקף תקנה 2(ב) בדבר דמי ביטוח בעד חייל בשירות קבע (הוראת שעה) התשמ"ג-1982 לא הוארכה מעבר ל-31.3.86, ולפיכך חזר שיעור דמי הביטוח הנגבה מחייב בשירות קבע לשיעור שנקבע בגוף התקנה עצמה (ראה עמ' 932 שם).
- (2) חלוקת שיעורי דמי הביטוח לפי ענפים לא עוגנה בחוק.

לוח 23: שיעורי דמי ביטוח הנגבים ממנוטח שפרש לגמלאות לפני גיל 65 בגבר, ו-60 באישה (סוג 43)¹

1.4.87	מועד שינוי	ענפים
6.05		סך הכל

לפי חוקי הביטוח הלאומי

2.95 סה"כ לענפים ללא פירוט²

לפי חוקים אחרים

3.10 מס מקביל³

-
- (1) משלם הפנסיה ינכה מדמי ביטוח מדי חודש מהסכום השווה למחצית הפנסיה, אולם לא פחות מהסכום השווה למינימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח לגבי מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי מחולק ב-12.
- (2) חלוקת דמי הביטוח לענפי המוסד למנוטח זה, לא עוגנה בתקנות.
- (3) רשאי לא לשלם מס מקביל ועל כן לא יהיה זכאי לקבלת שירותים רפואיים במסגרת קופות-החולים.

לוח 24: שיעורי דמי ביטוח באחוזים הנגבים מהכנסתו של עובד עצמאי (סוג 33)

ענפים	מועד שינוי	1.4.87	1.4.88	1.4.90	1.10.92'
-------	------------	--------	--------	--------	----------

שיעורים רגילים עפ"י לוח י' לחוק

סך הכל ¹	15.90	15.90	14.44	12.49
---------------------	-------	-------	-------	-------

לפי חוקי הביטוח הלאומי

סה"כ לענפים	10.95	10.95	9.49	7.54
זקנה ושירים	4.25	4.35	3.93	3.37
סיעוד	0.15	0.15	0.14	0.12
נכות כללית	1.35	1.55	1.49	1.40
נפגעי תאונות	0.05	0.05	0.05	0.05
נפגעי עבודה	0.55	0.55	0.41	0.23
אמהות	0.90	0.70	0.67	0.64
ילדים	2.10	2.00	1.49	0.81
אכטלה	-	-	-	-
שירות מילואים	1.6	1.6	1.31	0.92
זכויות עובדים בפש"ר	-	-	-	-

לפי חוקים אחרים

מס מקביל ²	4.95	4.95	4.95	4.95
-----------------------	------	------	------	------

עפ"י צו שיעורים מופחתים

סך הכל	7.90	7.90	7.16	6.19
מזה לענפי המוסד ²	5.50	5.50	4.76	3.79
מס מקביל ³	2.40	2.40	2.40	2.40

- 1) התחולה היתה מ-1.9.92, למעשה הוחל רק ב-1.10.92. לפיכך ניתן פיצוי למבוטחים אלה בשיעור של 4.5% מסכום המקדמות כרבעון הראשון של שנת 1993.
- 2) חלוקת דמי הביטוח לפי ענפי המוסד לא עוגנה בצו זה.
- 3) רשאי לא לשלם מס מקביל, ועל כן לא יהיה זכאי לשירותים רפואיים במסגרת קופת תולים.

לוח 25: שיעורי דמי ביטוח באחוזים הנגבים מהכנסתו של עובד עצמאי מקבל קצבת זקנה או נכות (סוג 38) וכן עובד עצמאי מעל גיל הביטוח (65 בגבר, 60 באשה), שאינו מקבל קצבת זקנה או עובד עצמאי שגילו מתחת ל-18 שנה (סוג 37)

ענפים	מועד שינוי	1.4.87	1.4.90	1.10.92
-------	------------	--------	--------	---------

שיעורים רגילים עפ"י לוח י' לחוק

סך הכל	5.50	5.36	5.18
--------	------	------	------

לפי חוקי הביטוח הלאומי

סה"כ לענפים	0.55	0.41	0.23
זקנה ושאימים	-	-	-
סיעוד	-	-	-
נכות כללית	-	-	-
נפגעי תאונות	-	-	-
נפגעי עבודה	0.55	0.41	0.23
אמהות	-	-	-
ילדים	-	-	-
אבטלה	-	-	-
שירות מילואים	-	-	-
זכויות עובדים בפש"ר	-	-	-

לפי חוקים אחרים

מס מקביל ²	4.95	4.95	4.95
-----------------------	------	------	------

עפ"י צו שיעורים מופחתים

סה"כ דמי ביטוח	2.95	2.81	2.63
לפי חוק הביטוח הלאומי	0.55	0.41	0.23
מס מקביל	2.40	2.40	2.40

(1) ראה הערה 1 בלוח 24.
(2) ראה הערה 3 בלוח 24.

לוח 26: שיעורי דמי ביטוח באחוזים הנגבים מהכנסתו של לא עובד ולא עובד עצמאי

ענפים	מועד שינוי	1.4.87	1.4.90	1.10.92	11.1.93
-------	------------	--------	--------	---------	---------

שיעורים רגילים עפ"י לוח י' לחוק

סך הכל	13.0	13.0	11.71	15.50
--------	------	------	-------	-------

לפי חוק הביטוח הלאומי

סה"כ לענפים	9.90	9.90	8.61	12.40
-------------	------	------	------	-------

זקנה ושאיירים	4.25	4.35	3.93	5.42
---------------	------	------	------	------

סיעוד	0.15	0.15	0.14	0.20
-------	------	------	------	------

נכות כללית	1.35	1.55	1.49	1.95
------------	------	------	------	------

נפגעי תאונות	0.05	0.05	0.05	0.10
--------------	------	------	------	------

נפגעי עבודה	-	-	-	-
-------------	---	---	---	---

אמהות	0.40	0.20	0.20	0.25
-------	------	------	------	------

ילדים	2.10	2.00	1.49	2.48
-------	------	------	------	------

אבטלה	-	-	-	-
-------	---	---	---	---

שירות מילואים	1.60	1.60	1.31	2.00
---------------	------	------	------	------

זכויות עובדים בפש"ר	-	-	-	-
---------------------	---	---	---	---

לפי חוקים אחרים

מס מקביל	3.10	3.10	3.10	3.10
----------	------	------	------	------

עפ"י צו שיעורים מופחתים

סה"כ דמי ביטוח	5.90	5.90	5.33	7.00
----------------	------	------	------	------

לענפי המוסד ²	4.40	4.40	3.83	5.50
--------------------------	------	------	------	------

מס מקביל ³	1.50	1.50	1.50	1.50
-----------------------	------	------	------	------

- (1) עקב ביטול הפחתת עלות העבודה למבוטח זה.
 (2) חלוקת דמי הביטוח לפי ענפים לא עוגנה בצו זה.
 (3) ראה הערה 3 בלוח 24.

לוח 27: שיעורי דמי הביטוח הנגבים מתלמיד הלומד כמוסד להשכלה גבוהה (סוג 18)
 כאמור בתקנה 19 ותלמיד המסווג בסוג 17'

1.1.93	1.4.90	1.4.87	מועד השינוי	ענפים
7.10	5.43	6.00		סה"כ דמי ביטוח
5.50	3.83	4.40		לענפי המוסד
1.60	1.60	1.60		מס מקביל ²

(1) משלם לפי מינימום בסיס לגביה כמפורט בתקנות.
 (2) עפ"י תקנות מס מקביל (הוראות מיוחדות בדבר תשלום מס מקביל) התשמ"ד-1984 (עמ' 128 בספר החוק).

לוח 28: שיעורי דמי ביטוח באחוזים הנגכים מהכנסתו של מבוטח השוהה בחוץ לארץ^א
(סוג 31) (למבוטח זה אין שיעורים מופחתים)

ענפים	מועד שינוי	1.4.87	1.4.88	1.4.90	1.1.92 ^א
סך הכל		10.90	11.0	10.22	15.50
לפי חוקי הביטוח הלאומי					
סה"כ לענפים		7.80	7.90	7.12	12.40
זקנה ושאיירים		4.25	4.35	3.93	..
סיעוד		0.15	0.15	0.14	..
נכות כללית		1.35	1.55	1.49	..
נפגעי תאונות		0.05	0.05	0.05	..
נפגעי עבודה		-	-	-	-
אמהות		0.40	0.20	0.2	..
ילדים		-	-	-	-
אנטלה		-	-	-	-
שירות מילואים		1.60	1.60	1.31	..
זכויות עובדים בפש"ר		-	-	-	-
לפי חוקים אחרים					
מס מקביל		3.10	3.10	3.10	3.10
עפ"י צו שיעורים מופחתים^ב					
סך הכל דמי ביטוח		-	-	-	7.00
לענפי המוסד		-	-	-	5.50
מס מקביל ^ל		-	-	-	1.50

- (1) בין 1.4.87 - 31.5.89 שילם לפי מחצית השכר הממוצע. בתקופה 1.6.89 - 31.12.91 שילם לפי 30% מהשכר הממוצע לפי חוק, בלי קשר להכנסתו הממשית בשנת הביטוח.
- (2) החל מ-1.1.92 מבוטח בסוג 29 וישלם לפי הכנסותיו, בפועל. סיווג ביטוח זה אינו מקנה למבוטח זה זכויות לגמלאות בענף ילדים.
- (3) חלוקת דמי הביטוח לפי ענפי לא עוגנה בתקנות, עד 31.12.91 לא היו שיעורים מופחתים.
- (4) ראה הערה 3 בלוח 24.

לוח 29: שיעורי זמי ביטוח באחוזים הנגבים מהכנסתו של מבוטח ברשות (סוגים 12, 14)

1.1.93	1.4.90	1.4.88	1.4.87	מועד שינוי	ענפים
5.42	3.93	4.35	4.25		סך הכל
לפי חוקי המוסד לביטוח לאומי					
5.42	3.93	4.35	4.25		סה"כ לענפים
5.42	3.93	4.35	4.25		זקנה ושאיירים
-	-	-	-		סיעודי
-	-	-	-		נכות כללית
-	-	-	-		נפגעי תאונות
-	-	-	-		נפגעי עבודה
-	-	-	-		אמהות
-	-	-	-		ילדים
-	-	-	-		אבטלה
-	-	-	-		שירות מילואים
-	-	-	-		זכויות עובדים בפש"ר
לפי חוקים אחרים					
-	-	-	-		מס מקביל

(1) זכאי לגמלאות מחוק זה ללא תשלום

תוספת
(סעיף 3)

לוח 30: תשלומי אוצר המדינה לפי ענפי הכיטוח

אחוזים מהגבייה לענף הכיטוח			ע נ ף ב י ט ו ח	פ ר ט
11.5.91	1.4.90	1.4.87		
60.8	37.9	24.7	זיקנה ושאירים	1
32.8	26.9	22.2	אימהות - עובד ועובד עצמאי	2
28.0	25.0	25.0	אימהות - מנוטח שאינו עובד ולא עובד עצמאי ¹	3
206.2	66.4	23.8	ילדים	4
100.0	100.0	100.0	נפגעי תאונות	5
204.3	70.7	27.3	נפגעי עבודה	6
-	-	-	-	7
57.9	36.4	20.0	אנטלה	8
39.3	30.9	25.9	נכות	9
150.0	25.0	-	זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד	10
117.4	52.7	25.0	שירות מילואים	11
66.7	42.9	33.3	סיעוד	12

1) תשלומי האוצר לפי תקנה זו לא כוללים החל מ-1.1.93 את המבוטחים הלא עובדים
והלא עובדים עצמאים (סוגים 17, 29)

לוח 31: שיפוי האוצר לפי ענפים עפ"י התוספת (סעיף 3) בעד עובד, עובד עצמאי ולא עובד ולא עובד עצמאי

לא עובד ולא עובד עצמאי		עובד עצמאי			עובד שכיר			החל ביום
1.4.90	1.4.87	1.10.92	1.4.90	1.4.87	1.5.91	1.4.90	1.4.87	ע נ פ
3.79	2.50	6.16	4.21	2.75	6.30	4.30	2.80	סך הכל
1.49	1.05	2.05	1.49	1.05	2.05	1.49	1.05	זקנה ושאיירים
0.06	0.05	0.08	0.06	0.05	0.08	0.06	0.05	סיעוד
0.46	0.35	0.55	0.46	0.35	0.55	0.46	0.35	נכות כללית
0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	נפגעי תאונות
-	-	0.47	0.29	0.15	0.47	0.29	0.15	נפגעי עבודה
0.05	0.10	0.21	0.18	0.20	0.21	0.18	0.20	אמהות
0.99	0.50	1.67	0.99	0.50	1.67	0.99	0.50	ילדים
-	-	-	-	-	0.11	0.08	0.05	אבטלה
0.69	0.40	1.08	0.69	0.40	1.08	0.69	0.40	שירות מילואים
-	-	-	-	-	0.03	0.01	-	זכויות עובדים בפש"ר
1.67	1.10	3.02	2.04	1.30	-	-	-	שיעורים מופחתים סה"כ

1) עד 31.12.92 החל מ-1.1.93 שיפוי האוצר לא חל על מבוטח שהוא לא עובד ולא עובד עצמאי (סוגים 17, 29)

ג. שיטות חישוב דמי ביטוח ושיטות בסיסי התשלום לדמי ביטוח
1. הכנסות ושכר החייבים בדמי ביטוח

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
1	השכר הממוצע	ס' 1 (ע' 25)	צירוף של שני מרכיבים: (1) ממוצע חודשי של השכר הממוצע למשרת שכיר בשלושת החודשים האחרונים שלגביהם היו נתונים בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביום שקדם ליום העדכון. (2) תוספת לממוצע השכר בשיעור הפיצוי שניתן בתקופה שמתום שלושת החודשים ששימשו כסיס לחישוב ממוצע השכר ליום העדכון. (3) פיצוי: תשלום תוספת יוקר המשתלמת לפי המדד או תשלום מקדמה על חשבון תוספת יוקר.	ב-1 בינואר בשנת מס מחשבים מחדש את השכר הממוצע עפ"י שיטת החישוב	ב-1.1 ואם חל פיצוי לאחר מכן ב-1 בחודש שבו חל.
		ס' 1א	השיטה הקודמת בסעיף 1 יצרה עיוותים בקצב הגידול בשכר הממוצע לצורך גמלאות ודמי ביטוח. לפיכך נקבע כי נתוני השכר החודשי למשרת שכיר של חודשים חריגים יוני, יולי ודצמבר יתוקנו כך שינוכו מהם התשלומים החד-שנתיים ובתמורה יתפרסו תשלומים אלה על פני כל 12 חודשי השנה, מקדם הפריסה יתווסף לשכר הממוצע שיחושב עפ"י נוסחה הנהוגה בסעיף 1.		
2	הכנסת המקסימום לתשלום דמי ביטוח של העובד	ס' 167 א ס' 167 ב (ע' 211) פרט 1 בלוח יא (ע' 288)	סכום השווה לשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון כפול 3. <u>לשנה</u> - סכום השווה לסך ההכנסות המקסימום בכל רבעון בשנת מס. לא יובא בחשבון סכום ההכנסה של המנוטח העולה על המקסימום האמור בסעיף 167 ב.	מתעדכן לפי השינוי בשכר הממוצע.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10 ככל שנה
3	הכנסת המקסימום לתשלום דמי ביטוח של עובד עצמאי	פרט 2 בלוח יא לחוק (ע' 288)	לרבעון: סכום השווה לארבע פעמים השכר הממוצע של החודש הראשון כפול 3. <u>לשנה</u> - סכום השווה לסך ההכנסות המקסימום בכל רבעון בשנת מס. לא יובא בחשבון סכום ההכנסה של המנוטח העולה על המקסימום כאמור בסעיף 167 ב.	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
4	הכנסת המקסימום של מבוטח כאמור בסעיף 167(ד), 167(ה) לצורך תשלום דמי ביטוח	פרט 3 בלוח יא לחוק (ע' 288)	<u>לרבעון או לשנה</u> סכום השווה להכנסת המקסימום לרבעון או לשנה האמורה בפרט 1 בלוח, לפי העניין	מתעדכן עפ"י השינוי בשכר הממוצע.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.10 בכל שנה
5	הכנסת המקסימום לתשלום דמי ביטוח למבוטח אחר	פרט 4 בלוח יא לחוק (ע' 288)	<u>לרבעון או לשנה</u> סכום השווה להכנסת המקסימום לרבעון או לשנה האמורה לפי הכללים בפרט 2 לפי העניין.	כנ"ל	כנ"ל
6	הכנסת מינימום לתשלום דמי ביטוח של עובד	ס' 167(ב) ס' 167(ג) (ע' 211) פרט 1 בלוח יא לחוק (ע' 288)	<u>לחודש</u> - סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע של החודש הראשון לרבעון. <u>לרבעון</u> : סכום השווה להכנסת המינימום בחודש הראשון לרבעון כפול 3. <u>לשנה</u> - סכום השווה לסך ההכנסות המינימום שנכל רבעון באותה שנת מס.	כנ"ל	כנ"ל
7	הכנסת מינימום לתשלום דמי ביטוח של עובד עצמאי	פרט 2 בלוח יא לחוק (ע' 288)	לרבעון או לשנה - סכום השווה להכנסת המינימום לרבעון או לשנה בדומה לעובד (ראה גם מספר סודר 6)	כנ"ל	כנ"ל
8	הכנסה למובטל שקבל דמי אבטלה לחודש מלא, תלמיד במוסד תורני או בישיבה תלמיד הלומד בחו"ל שאין לו הכנסה, או מגיעה למינימום בפרט 3 בלוח יא לחוק.	ס' 167(ד) ס' 167(ה) (ע' 211) פרט 3 בלוח יא לחוק (ע' 288) ת' 20(א) עמ' 1027	מבוטח זה ישלם לרבעון סכום השווה ל-5% מהשכר הממוצע של החודש הראשון כפול 3.	כנ"ל	כנ"ל
9	הכנסת מקסימום והכנסת מינימום לצורך קביעת דמי ביטוח למבוטחים ברשות	סעיף 1 לתקנות ביטוח כרשות (ע' 367)	מחושבת לפי לוח יא לחוק	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
10	הכנסת מינימום לצורך חישוב דמי ביטוח של מבוטח אחר.	פרט 4 בלוח י'א' לחוק (ע' 288)	לרבעון סכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון כפול 3. לשנה סכום השווה לסך הכנסות המינימום בכל רבעון באותה שנת מס.	מינימום הכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
11	חישוב הכנסתו החודשים של העובד. למעט חבר אגודה שיתופית (מספר סודר 16). בן משפחה עובד במפעל של קרוב משפחה (מספר סודר 15)	ס' 163(א) (ע' 207)	יראו בהכנסתו של העובד את הכנסתו שבעד החודש שקדם לאחד בחודש בו חל מועד התשלום, דמי ביטוח מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש).	מקסימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע.	כנ"ל
12	חישוב הכנסתו השנתית של עובד עצמאי כשומה סופית	ס' 164 (ע' 207)	רואים בהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיפים 2(1) ו-2(8) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) והכל בשנת המס שבעדה משתלמים דמי ביטוח ולאחר שנוכו ההוצאות הקשורות במישרין בהשגת הכנסה. (ראה גם מספר סודר 42)	כנ"ל	כנ"ל
13	חישוב הכנסתו השנתית של לא עובד ולא עובד עצמאי	ס' 164 (ע' 207)	רואים בהכנסתו השנתית את הכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה והכל בשנת המס שבעדה משתלמים דמי ביטוח ולאחר שנוכו ההוצאות הקשורות במישרין בהשגת הכנסה.	כנ"ל	כנ"ל
14	מבוטח לא שכיר שלא נערכה לו שומה ולא הגיש דין וחשבון על הכנסתו ואף לא נקבע הסכום המגיע כדמי ביטוח בהתאם לסעיף 174 לחוק.	ס' 164(ה) (ע' 210)	ישלם מקדמה כאילו הכנסתו היא מינימום האמור לגבי פרט 4 (בלוח י'א), או לפי ההכנסה האחרונה בתוספת אחוזים לפי הגבוהה ביניהן.	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
15	הכנסתו של בן משפחה העובד במפעל של קרוב משפחה לענין זה אחד ההורים, ילד, נכד, אח או אחות	ס' 1 (ע' 27) ס' 163(א) (2) (ע' 207)	יראו בהכנסתו את הסכום שהיו רואים כהכנסתו של אדם שאת מקומו הוא ממלא.	המקסימום מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
16	הכנסתו של חבר באגודה שיתופית העובד במפעל האגודה	ס' 163(א) (1) (ע' 207) ת' 5(1) (ע' 908)	יראו בהכנסתו בעד החודש שקדם לאחד בחודש בו חל מועד תשלום מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה.	כנ"ל	כנ"ל
17	הכנסתו של חבר אגודה המשלם בשנה השוטפת	ת' 5(א) (ע' 908)	יראו בהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1)(4)(8) לפקודת מס הכנסה.	כנ"ל	כנ"ל
18	מינימום שכר ליום עבודה כו מועסק עובד לפי הסכם עבודה.	ת' 7(א) (ע' 1003)	המינימום השכר לצורך דמי ביטוח מחושב עפ"י המינימום לעובד (פרט 1 בלוח יא לחוק) מחולק ב-25. כיום עבודה שבו מועסק העובד כהתאם להסכם העבודה הנהוג לגביו.	המינימום מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	כנ"ל
19	הכנסתו החודשית של עובד שעבד פחות מ-18 ימים אצל מעביד אחד או עובד לשעה שהקשר בינו ולבין מעבידו הוא לזמן פחות משבעה ימים שמעבידו חייב בתשלום דמי ביטוח בעדו.	ס' 1 (עמ' 27) ת' 7(א) (ע' 1004)	הבסיס המחושב לפי השכר הממשי המגיע לעובד בעד עבודתו אצל אותו מעביד או לפי מינימום ליום לפי פרט 1 בלוח יא כפול מספר ימי העבודה, הכל לפי הגבוה שבניהם.	כנ"ל	כנ"ל
20	הכנסתו של מבוטח ברשות	תקנות ביטוח ברשות (ע' 368 ואילך)	ראה חישוב דמי ביטוח למבוטחים בביטוח ברשות	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא נחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
21	בסיס לתשלום דמי ביטוח של חבר קיבוץ למעט אלה שבמספר סודר 23-20	ת'1- ת'5ב- (ע' 909) סעיף 56-	מבוסס על ממוצע של שויין של אספקת המחייה ושויין של שאר הנאות שנתן הקיבוץ מכח חברות לחבריו. עפ"י המאזן האחרון של המשק. לסכום הנ"ל מתווסף ניכוי לקופת גמל וניכוי למס הכנסה וזא כאילו היה חבר הקיבוץ עובד אצל מעביד.	שיעור הקידום משנת המאזן לשנת הביטוח הוא ביחס שבין השכר הממוצע לפי חוק ולבין הממוצע השכר הממוצע בשנת המאזן בתוספת שיעור התנודות הצפוי לרבעון	מתעדכן כל עת שחל שנוי בשכר הממוצע לפי חוק ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
22	מינימום בסיס לתשלום דמי ביטוח לחבר קיבוץ במשק חדש או בתקופת חילופי אוכלוסין	א ת'16(ב) א ת'16(ב) (ע'1018)	משלם לפי מינימום השווה ל-25% מהשכר הממוצע של החודש הראשון ברבעון. עפ"י המינימום האמור בפרט 1 בלוח יא לחוק.	מתעדכן ככל רבעון עם השינוי בשכר הממוצע לפי חוק	כנ"ל
23	בסיס לחבר מקבל קצבת זקנה, הורים עובדים, תלמידי אולפנים נוער לומד מעל גיל 18, אורחים תושבי ישראל	לפי הסכמים מנהליים	שיעור נתון ממחצית הבסיס שנקבע אך לא פחות מהמינימום המחושב במספר סודר 6.	כנ"ל	כנ"ל
24	בסיס לחבר העובד מחוץ למשק בשכר	לפי הסכמים מנהליים	החלק העשירי מהבסיס שנקבע למשק	כנ"ל	כנ"ל
25	חייל/ת חבר/ת משק		שיעור נתון מהבסיס שנקבע למשק לכל תקופת השירות של החייל/ת	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
26	הכנסת מינימום להגדרת עובד עצמאי	ס' 1 (ע' 25) פרט 2 לוח יא לחוק (ע' 288)	לגבי כל אחד מהחודשים ברבעון סכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע כפי שהוא ב-1 בחודש בתחילת כל רבעון	מתעדכן עפ"י השינוי בשכר הממוצע לפי חוק ככל 1 בחודש הראשון לרבעון	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
27	תיקרת ההכנסה החייבת בשיעורים מופחתים לעובד עצמאי או מבוטח שאינו עובד ואינו עצמאי	ס' 160א (ע' 205) צו בדבר שיעורים מופחתים של דמי ביטוח (ע' 937)	סכום השווה לגבי כל רבעון ל-50% מהשכר הממוצע שהוא בתחילת אותו רבעון.	מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון	כנ"ל
28	תוספת אחוזים לשומות של מבוטחים לא שכירים	ס' 164(ב) (ע' 208) ת' 2(א) c (ע' 954) ת' 7c (ע' 958)	תוספת אחוזים לשומה סופית או שומה עצמית המתייחסת לשנת המס הסמוכה שנתקבלה לפי 1 בינואר של השנה השוטפת בהשים לב לשיעור התנודות שחלו בין ממוצע המדדים של שנות הכספים הקודמות לשנה השוטפת ולבין ממוצע המדדים הצפוי ברבעון הראשון של אותה שנה.	אחת לשנה בכל 1 בינואר	ב-1.1
29	תשלום נוסף שאינו עולה על מחצית שכרו החודשי הרגיל של העובד	ת' 3b (ע' 947)	יצורף לשכר אותו חודש, לצורך תשלום דמי ביטוח.	כנ"ל	כנ"ל
30	תשלום נוסף מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה הניתן לעובד בנוסף לשכרו הרגיל. תשלום נוסף בעד תקופה שחלה בשנת המס שבה שולם התשלום הנוסף או בעד התקופה שחלה בשנת המס שלאחריה ואשר עלה על מחצית שכרו הרגיל של העובד.	ת' 4b (ע' 947) תקנות מיוחדות לענין זה (ע' 945)	1) אם שולם התשלום הנוסף בחודש ינואר יחולק התשלום הנוסף במספר החודשים שבהם הועסק העובד בשנת המס שקדמה לשנת המס השוטפת והמנה תצורף לשכרו החודשי הרגיל של העובד בכל אחד מהחודשים האלה.	עד למקסימום המתעדכן בכל רבעון עפ"י השכר הממוצע	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10

מספר סודר	נושא	אסמכתא כחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
30 המשך			(2) שולם התשלום הנוסף לאחר חודש ינואר, יחולק התשלום הנוסף במספר החודשים שתלפו מתחילת שנת המס השוטפת בהם הועסק העובד ועד לחודש בו ניתן התשלום הנוסף והמנה תצורף לשכרו החודשי הרגיל של העובד בכל אחד מהחודשים האלה.	עד למקסימום המתעדכן בכל רבעון ע"י השכר הממוצע.	כ-1.1 כ-1.4 כ-1.7 כ-1.10
31	תשלום נוסף בעד תקופה שקדמה לשנת המס השוטפת ואשר עלה על מחצית שכרו הרגיל של העובד	ת'4(ב)פ (ע' 947)	(1) אם שולם התשלום הנוסף בחודשים ינואר עד מרס יש לנהוג לפי פיסקה (1) בתקנה 4(א). (2) באם שולם התשלום הנוסף לאחר חודש מרס יחולו הוראות פיסקה (2) בתקנה 4(א).	כנ"ל	כנ"ל

2. מרכיבי שכר וגמלאות הפטורים מתשלום דמי ביטוח

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
31	הוצאות רכב	ת'2(1)ב	כל הסכום פטור מדמי ביטוח	בהתחשב בהתייקרות של שירותי טלפון	
32	הוצאות טלפון	ת'2(2)ב (ע' 945)			
33	קצובת נסיעות העובד ממעונו לעבודה ובחזרה	ס' 170 (ע' 217) ת'2(3)ב (ע' 945)	הנוסחה לא נקבעה בתקנות ולפיכך הסכומים נפ"י החלטות מנהליות.	בהתחשב בשינויים שחלים במחירי התחבורה הציבורית (ראה ע' 874(א2))	מעת לעת עפ"י השינויים במחירי תחבורה ציבורית
34	קצובת דמי הבראה	ת'2(4) (ע' 945)		בהתחשב במדד התשומות בכתי מלון	מעת לעת עפ"י שינויים במחירי בתי מלון
35	שווי שירותים, ארוחות ומתנות	ס' 170 (ע' 217) ת'2(4) (ע' 946)	סכומים שהוגדרו כהכנסות פטורות לפי סעיף 9(20) לפקודת מס הכנסה	לפי עדכון מס הכנסה בהתחשב בשינויים במדד יוקר המחיה.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
36	הפרשה לקרן השתלמות או קופת גמל	ת'2(5)ב ת'3(ה)	כל הסכום פטור מתשלום דמי ביטוח		
37	שווי ריבית על הלוואת שנתן המעביד לעובדו	ת'3(ט)			
38	סכום הכנסה של המבוטח העולה על סכום המקסימום	ס'167(א) ס'167א ס' 17 (ע' 211) (212 -	לא יוכא בתשכון סכום הכנסה של המבוטח מעל המקסימום לענין חישוב תשלום דמי ביטוח. שיטת החישוב הבסיסי ושיטת העדכון ראה מספר סודר 2.		ככל רבעון החל מינואר כל שנה.

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
39	גמלאות המוסד לביטוח לאומי גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה	ס' 168(א)(1) ס' 168(א)(1א) (ע' 213)	כל הגמלאות למעט גמלאות פש"ר ושירות מילואים.		
40	גמלת נכות או שאירים המשתלמת למבוטח מכח חוק של מדינת חוץ שאושר ע"י השר בחוק התגמולים	ס' 168(א)(2) (ע' 213) צווים שונים בנדון	(1) לפי חוק הפיצויים של הרפובליקה הפדרלית של גרמניה (ע' 975). (2) לפי חוק הפיצויים של ממלכת הולנד (ע' 979).	חקיקה ראשית או עפ"י צו השר באישור ועדת העבודה והרווחה עפ"י סעיף 168(ב) לחוק.	
41	תגמולים לפי חוקי תגמולים אחרים	ס' 168(א)(3) (ע' 213)	(1) חוק הנכים (2) חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. (3) חוק המשטרה (נכים ונספים) (4) חוק נפגעי מלחמה בנאצים (5) חוק נכי רדיפות הנאצים (6) חוק תגמולים לנפגעי פעולות איבה.	השר באישור ועדת העבודה עפ"י סעיף 168(ב) לחוק	
		ס' 168(4)	תגמולים לפי סעיפים 63ז', 63ח' לחוק שירות המדינה (גמלאות) נוסח משולב התש"ל (1970).		
42	שכר שמקבל עובד בתקופה שבעדה מגיעות לו גמלאות מסויימות (בנוסף לשכר)	ס' 196(א) (ע' 215)	הגמלאות דמי פגיעה, דמי לידה, או תשלומים לשיקום מקצועי הניתן עפ"י סעיף 44 לחוק.		
43	פטור מניכוי למבוטח מקבל קצבת זקנה ומעל גיל הביטוח או מבוטח המשלם בעצמו והגיע לגיל המותנה וטרם קבל קצבת זקנה	סעיפים 169(ב) 169(ב) (ע' 215)	לא ינוכו דמי ביטוח משכרו של העובד בעד הזמן בעדו מגיעה למבוטח קצבת זקנה, ובעד הזמן שלאחר הגיע המבוטח לגיל 70 בגבר וגיל 65 באישה, אם לא מגיע לו קצבת זקנה.		
44	פטור למבוטח בעד הזמן שבעדו מגיע למבוטח קצבת נכות לפי פרק ג' או לפי פרק ו' 2	ס' 169(ג) (ע' 215)	הפטור מותנה בכך שלמבוטח אין הכנסות אחרות מלבד קצבת הנכות.		

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
45	מקבל קצבת נכות לפי סעיף 67 או לפי סעיף 127 לו'	ס' 169(ג) (ע' 215)	לא ינוכו דמי ביטוח משכר העובד המקבל קצבה בדרגת נכות יציבה, גם אם יש לו המעביד ישלם בעבורו לענפים נפגעי עבודה, פש"ר ומס מקביל.		
46	פטור בעד הזמן שבעדו מגיעה לעובד תמורת דמי פגיעה	ס' 169(ד) (ע' 215)	העובד ישלם דמי ביטוח רק מהסכום העודף על סכום שהיה משתלם לו בדמי פגיעה, כאילו לא קיבל תמורת דמי פגיעה.		

3. שומות ומקדמות לצורך חישוב דמי ביטוח

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסייסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
47	השומה הסופית האחרונה של המבוטח	ת'1 ^א (ע' 953)	השומה הסופית האחרונה לעניין הפקודה של ההכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 164 לחוק, לפני כל פטור, ניכויים וזיכויים לפי הפקודה החל מ-1.1.90 הפחתה. סכומי דמי ביטוח ומס מקביל המותרים בניכוי לפי סעיף הוא לפקודה מההכנסה האמורה למעט שומה לפי מיטב השפיטה שנערכה לפי סעיפים 145 או 145'א' לחוק לתקופה של 12 חודשים מיום עריכתה.	הכנסת המקסימום או המינימום מתעדכנת עפ"י השינוי בשכר הממוצע.	ב-1.1 ב-4.1 ב-1.7 ב-1.10
48	שומה עצמית	ת'1 ^א (ע' 953)	כמשמעותה בסעיף 145(א) לפקודה מהמקורות המפורטים בסעיף 164 לחוק לפני כל פטור ניכויים וזיכויים לפי הפקודה.	כנ"ל	כנ"ל
49	חישוב מקדמה	2(א) ^א (ע' 945)	חישובה של ההכנסה לשנה השוטפת לצורך תשלום דמי ביטוח יהיה על בסיס שומה או שומה עצמית המתייחסת לשנת המס הקודמת הסמוכה ביותר שנתקבלה לפי 1 בינואר של שנת המס השוטפת והוראות 7 יחולו על ההכנסה שחושבה כאמור.	כנ"ל	כנ"ל
50	חישוב מקדמה מתוקנת בשנה השוטפת	ת'2(א) ^א (2) (ע' 954)	המוסד רשאי על אף האמור בתקנה הקודמת לחשב את ההכנסה לצורך תשלום מקדמות השנה השוטפת על-פי בסיס הכנסה שלפיה חושבו מחדש מקדמות ובלבד שהשומה או שומה עצמית שנתקבלה לאותה שנת המס שלגביה חושבו מחדש מקדמות תובא בחשבון והוראות תקנה 7 יחולו גם על ההכנסה שחושבה בפסקה זו.	מוגבל עד הכנסת המקסימום או המינימום לעניין זה מתעדכנת עפ"י השינוי בשכר הממוצע	כנ"ל
51	שומה או שומה עצמית של לא עובד ולא עובד עצמאי לשנת המס שמלפני שלוש שנים ויותר	ת'2(ב) ת'2(ג) (ע' 954)	תחושב ההכנסה עפ"י הצהרת המבוטח עפ"י בקשת המוסד. נמסרה הצהרה על ההכנסה בחודש ינואר של אותה שנה שוטפת תחושב המקדמה הרבעונית הראשונה על בסיס ההכנסה שהוצהר עליה כפול שלוש ותקנות 7-9 יחולו עליה.		ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הכסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
52	מבוטח שלא המציא שומה כנדרש למוסד	ת' 3 ^א	ישלם מקדמה רבעונית על בסיס הכנסת המקסימום שלפיה משתלמים דמי ביטוח כפי שהוא בתחילתו של רבעון האמור בלוח י"א לחוק לאותו מבוטח.	כנ"ל	כנ"ל
53	חישוב חדש של מקדמות רבעוניות	ת' 4 ^א (ע' 956)	כתנאים הבאים: (1) נתקבלה שומה או שומה עצמית לשנות המס שקדמה לשנה השוטפת. (2) הוגדלה או הוקטנה מקדמת מס הכנסה לפי הוראות סעיף 180 לפקודת מס הכנסה בשיעור של 30% לפחות. (3) בתקופה של שלושה חודשים חלה הגדלה או הקטנה של 20% לפחות במחזור העסקות לעומת מחזור העסקות בתקופה המקבילה אשתקד, לעניין זה.	כנ"ל	כנ"ל
54	לגבי מבוטח המשלם מקדמות מס הכנסה לפי מחזור העסקאות כאמור בסעיף 175 (ב) לפקודה	ת' 4 ^א (ע' 956)	יקודם מחזור העסקות של השנה הקודמת בשיעור הגידול שחל במוצע המדדים שבתקופה של השנה השוטפת לעומת ממוצע המדדים בתקופה של השנה הקודמת (1) המוסד שוכנע כי הכנסתו של המבוטח קטנה ב-20% לפחות מהכנסתו ששימשה יסוד לחישוב המקדמה. (2) עפ"י הוראה מינהלית - אישור גובה ההכנסה מרואה השבון או		
55	שומה סופית לעניין גמלה חוסמת	ת' 11 ^א ת' 11(ב) ^א (ע' 960)	אם ארעה למבוטח פגיעה בעבודה תחשב ההכנסה לפיה חוייב הנפגע בתשלום מקדמות לפני הפגיעה כהכנסה לפי שומה סופית ותקנות 4 ו-10 לעניין מקדמות לא יחולו לגבי שנה זו. אם הפגיעה ארעה תוך שני חודשים ראשונים של שנת המס תחשב הכנסה כשומה סופית - ההכנסה שלפיה חוייב המבוטח בתשלום מקדמות בשנת המס שקדמה לפגיעה.	מוגבל עד למקסימום המתעדכן כל-פי השינוי בשכר הממוצע לפי חוק.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
56	קבית דמי ביטוח בהעדר דו"ח כאמור בס' 173(1) ולא הגישו	ס' 174 (ע' 220)	רשאי פקיד גבייה ראשי שנתמנה לכך ע"י המוסד לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום שאליה מתייחס הסכום.	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
57	קביעת דמי ביטוח כניגוד לדו"ח	ס' 175 (ע' 221)	אם פקיד גבייה רשאי משוכנע שהכנסותיו של המבוטח או שכר עבודה של עובדי המעביד פלוני עולים על הסכומים הנקובים בדו"ח שהוגש עפ"י התקנות, רשאי הוא לקבוע את הסכום המגיע כדמי ביטוח שיש לשלם ורואים כאילו חל פרעון הסכום במועד התשלום של תקופת התשלום שאליה מתייחס הסכום.	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
58	עובד שכיר תושב ישראל שגילו 18 שנה עד 65 שנה כגבר, 60 שנה באישה, שאינו פטור	ס' 157 (ע' 201) ס' 159 (ע' 203) לוח י לחוק (ע' 280)	דמי ביטוח כאחוז מהשכר בניכוי רכיבי שכר פטורים מתשלום דמי ביטוח עד למקסימום בסיס לגבייה, לכל ענפי המוסד.	א. בשיעורים המשתנים בצו השר באישור ועדת הכספים ב. בנסיס התשלום מקסימום ראה מספר סודר 2, מינימום מספר סודר 6 בעניין ההכנסה החייבת.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10 לעניין הכנסת המקסימום והכנסת המינימום
59	עובד פחות מ-18 יום בחודש	ת' 7(א) א ת' 7(ב) א ת' 1(כ) א (ע' 1003-4)	לפי השכר הממשי המשתלם בעד עבודתו של אותו מעביד, או לפי מינימום ליום כפול מספר ימי עבודה, הכל לפי הגבוה שבשניהם.		
60	עובד אצל מעבידים שונים	ס' 161(ב) (ע' 205) ס' 186(ג) (ע' 230) ת' 9 (ע' 1006)	כל מעביד חייב בתשלום מהשכר המשולם על ידו לעובד, בגבולות המקסימום. הניכוי הסופי מהעובד הוא משכרו הכולל אצל כל המעבידים בגבולות המקסימום	כנ"ל	כנ"ל
61	עובד נכה 100% מקבל קצבה מהמוסד לביטוח לאומי בגין נכות יציבה.	ס' 169(ג) (ע' 215)	העובד פטור מתשלום דמי ביטוח, המעביד חייב בתשלום על שכרו של העובד לענפים: נפגעי עבודה זכויות עובדים כפש"ר ומס מקביל.		

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
62	עובד נכה 100% שדרגת נכותו נקבעה ע"י מוסדות אחרים כגון: צה"ל, נכי תאונות, רדיפות הנאצים ועוד.	ס' 169(ג) (ע' 215)	משלם ככל עובד אחר	לעניין השכר כמקסימום ראה סודר 2 לעניין מינימום שכר ראה סודר 6	תיקרות המקסימום ומינימום מתעדכנים ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
63	עובד/ת שהגיע/ה לגיל זכאות לקצבת זקנה אך לא מעל 70 שנה בגבר, ו-65 שנה באישה ולא מימש זכאותו לקבלת הקצבה.	ס' 169(ב) (ע' 215)	ישולמו דמי ביטוח בכל הענפים להוציא אבטלה, נכות ותאונות וסיעוד.	כנ"ל	כנ"ל
64	עובד/ת שהגיע/ה לגיל זכאות ומקבל קצבת זקנה או מעל גיל 70 שנים בגבר ו-65 שנים באישה.	ס' 169(ב) (ע' 215)	אין לנכות משכרו של העובד כל דמי ביטוח. המעביד חייב בתשלום לענפים: נפגעי עבודה, זכויות עובדים בפש"ר, ומס מקביל בלבד.	כנ"ל	כנ"ל
א64	עולה חדש שביום עליתו ארצה היה מעל גיל 60 שנה			כנ"ל	כנ"ל
65	עובד ישראלי בחו"ל כאמור בסעיף 32 לחוק ועובד ככלי שייט או טייס	ס' 34 (ע' 55) ת' 21 ^a (ע' 1030)	דמי ביטוח מחושבים על מלוא הכנסתו במטבע ישראלי ולפי מלוא התמורה במטבע ישראלי ובמטבע זר.	כנ"ל	כנ"ל
66	עובד שאינו תושב ישראלי	ס' 157(ב) ס' 157(ג) ס' 157(ד) (ע' 201)	המעביד חייב בתשלום לענף נפגעי עבודה, אימהות ופש"ר. העובד משלם מחצית השיעור לענף אימהות.	כנ"ל	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
67	עובד כמשק בית	ס' 186 (1)(יא) (ע' 231) ת' 8א-8ג (ע' 1004-5)	שיעור מיוחד משכרו הממשי אך לא פחות מהמינימום כמשמעותו לפי מספר סודר 3 מחולק ל-25. המעביד רשאי לנכות משכר העובד, 25% כתשלום דמי ביטוח.	מינימום שכר ראה מספר סודר 6.	מתעדכן ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
68	עובד כחופשה ללא תשלום שאינה עולה על 2 חודשים ואינו עובד או אינו עובד עצמאי * עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום מעל חודשיים ראה מספר סודר 100	ס' 186 (1)(ו) (ע' 230) ת' 6א (ע' 1003)	המעביד חייב בתשלום לפי מינימום פרט 1 של לוח י"א לחוק למעט לענפים: נפגעי עבודה ופש"ר רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את דמי הביטוח ששילם כאמור.	כנ"ל	כנ"ל
69	חייל בשירות קבע	ס' 192 (ע' 235) תקנות בדבר חייל בשירות סדיר (ע' 931)	אוצר המדינה חייב בתשלום לענפים: זקנה ושאיירים, אימהות, ילדים, נכות כללית וסיעוד. הניכוי משכר החייל הוא בהתאם לענפים בהם החייל מבוטח.	כנ"ל	כנ"ל
70	חבר קיבוץ או מושב שיתופי	ס' 5ב (ע' 909-15)	החישוב הנסיסי ושיטת העדכון ראה סעיפים 21 - 25		
71	חבר אגודה	ס' 5א(א) (ע' 909)	האגודה תשלם דמי ביטוח מהכנסותיו מהמקורות כסעיפים 2(1), 2(4), 2(8) לפקודת מס הכנסה דמי הביטוח יחושבו לפי התשלומים ששולמו ממקורות אלה ע"י האגודה תוך שנת המס		כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
72	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי (א) שהמעביד חייב בתשלום דמי ביטוח עפ"י חוזה עם המוסד. או עפ"י אמנה כילאומית. או - (ב) המעביד משלם למעשה דמי ביטוח גם באין חוזה כאמור. (ראה מספר סודר 79 וגם 80)	ס' 157 (ע' 201) ס' 159 (ע' 203) לוח י לחוק (ע' 280)	החישוב הבסיסי ושיטת העדכון ראה מספר סודר 79.		
73	שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה (נכים ונספים) תשט"ו-1955 או סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי סוהר (נכים ונספים) תש"ך-1960. החל מ-1.7.87 עובדי שירותי הבטחון	ס' 161 (ג) (ע' 205) ס' 31 (א) (1) (ע' 53)	ישולמו דמי ביטוח לענפי המוסד למעט עפ"י הסעיפים הנאים: לפי סעיף 161(ג) אין גובים את חלקו של השוטר או הסוהר לענף אבטלה. לפי סעיף 31(א)(1) אין השוטר או הסוהר מבוטח בענף נפגעי עבודה.		
74	תנאים לקביעה בתקנות שמעביד שאושר לכך ישלם דמי ביטוח מופחתים לעניין סעיף 160.	ס' 162 (ע' 206)	(1) הוא מעביד לפחות חמש מאות עובדים. (2) הוא חייב כתוקף חוק הסכם קיבוצי או הסכם קיבוצי או חוזה עבודה לשלם לעובדים שכר בעד הזמן שבעדו משתלמים דמי פגיעה בעבודה לפי סעיף 48 וסך הכל השכר אינו קטן מדמי הפגיעה (להלן - תמורת דמי הפגיעה).		

5. חישוב דמי ביטוח לעובדים עצמאים

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
75	עובד עצמאי	ס' 157 (ע' 201) ס' 159 (ע' 203) ס' 160א (ע' 205) לוח י' לוח י"א לוח י"א (ע' 288)	משלם שיעורים מופחתים כעובד עצמאי עד תיקרת הכנסה נתונה (ראה סודר 7) בין תיקרת הכנסה זו ועד למקסימום (ראה סודר 3) משלם שיעורים רגילים על הכנסותיו בשנה השוטפת.	לעניין בסיס מקסימום ראה מספר סודר 3.	מתעדכן לעניין מקסימום או מינימום הכנסה ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
76	א) עובד לשעה בעבודה לא לצורך עסקו או משלח ידו של המעביד. ב) עובד לצורך עסקו או משלח ידו של המעביד אם כלל מספר שעות העבודה אצל אותו מעביד אינו עולה על ארבע שעות לשבוע.	ת' 1(1)א ⁴ ת' 1(2)א ⁴ (ע' 999) ת' 1(2)א ⁴ (ע' 1001)	רואים את הכנסותיו בשנה השוטפת לעניין תשלום דמי ביטוח. מהמקורות בסעיפים 2(2) לפקודת מס הכנסה כעובד עצמאי, ראה סודר 75.	כנ"ל	כנ"ל
77	תושב בישוב חקלאי בכפיפות לתנאים המפורטים בתקנות	ת' 16(א)א ⁴ (ע' 1018)	משלם לפי הכנסת מינימום כפרט 2 של לוח י"א לחוק.	לאותו עניין ראה סודר 3	כנ"ל
78	עובד עצמאי מעל גיל הזכאות לקצבת זקנה, או מתחת לגיל 18	ס' 169 (ב) (ע' 215) תקנות מס מקביל ס' 2(ב) (ע' 1192)	משלם לפי הכנסותיו כעובד עצמאי, לענף נפגעי עבודה בלבד ומס מקביל.	לאותו עניין ראה מספר סודר 3 ומספר סודר 7	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
79	(א) עובד אצל מעביד זר שמקום מגוריו אינו בישראל ואין מען למסירת מסמכים משפטיים. (ב) עובד בשירות ארגון בעל חסינות כינלאומית	ת'1(4) ^a (ע' 999) ת'2(1) (ע'1001)	לצורך תשלום דמי ביטוח מבוטח בפרק ב' לחוק משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי. כולל תשלומים המשתלמים לו ע"י מעבידו עפ"י חוזה שנערך בחו"ל אם אינו מבוטח בפרק ב' לחוק, משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי - לענף נפגעי עבודה בלבד, ומס מקביל.	לאותו עניין ראה מספר סודר 3, ומספר סודר 7.	
80	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ ואין מעבידו משלם בעדו.	ת'1 (5)(א) ^a ת'1 (5)(ב) ^a (ע'1000) ת'2(1) ^a (ע'1001)	חייב בתשלום דמי ביטוח כעובד עצמאי על הכנסותיו בשנת המס השוטפת. (ראה גם סודר 79)	מקסימום או מינימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	כנ"ל
81	מבוטח שהוא גם עובד וגם עובד עצמאי	ת'13 ^a (ע'1010)	ישולמו בעדו דמי ביטוח כעובד שכיר (הכל לפי העניין) ויהוייב בדמי ביטוח כעובד באותה שנה ולכין המקסימום שנקבע לעובד עצמאי לפי סעיף 167ב לחוק, פרט 2 בלוח י"א (מקסימום) על הכנסותיו בשנה השוטפת.	לאותו עניין ראה מספרים סודרים 2-3 עבור מקסימום שכר והכנסה בהתאמה.	
82	עובד עצמאי שהוא גם חייל בשירות קבע	תקנות בדבר חייל בשירות קבע תקנה 3 (ע' 932)	ישלם על הכנסותיו כעובד עצמאי שאינן עולות על ההפרד בין שכרו כחייל לבין המקסימום הנקוב בפרט 2 של לוח י"א. משלם שיעור ז"ב מיוחד עפ"י האמור בתקנה 3 שם.	מקסימום ההכנסה לעניין זה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
83	מבוטח תושב ישראלי השוהה בחו"ל מעל 6 חודשים.	ת' 20 ^א (ע' 1027)	ישלם על פי בסיס המכוסס על מחצית השכר הממוצע לפי חוק - עד 30.5.89 נ-1.6.89-31.12.91 ישלם עפ"י 30% מהשכר הממוצע לפי חוק. החל מ-1.1.92 ישלם על הכנסותיו כלא עובד ולא עובד עצמאי.	כנ"ל	כנ"ל
84	בני זוג העוסקים באותו מפעל או עסק	ת' 24 ^א (ע' 1034-1036)	אם הכנסתם מעיסוקם במפעל או לעסק ממנה משתלמים דמי ביטוח לפי סעיף 164 לחוק, נקבעה על פי שומה משותפת, או שומת יחיד או שומה של כל בן זוג בנפרד כאשר אחד מהם שכיר, תחולק ההכנסה מהעסק לפי שיעור החלוקה שעליה הצהירו למוסד בני הזוג, או אחד מהם בתנאים המתקיימים בתקנה, ובתנאי שהכנסה שתובא בחשבון לא תופחת מהכנסת המינימום האמורה לעניין כפרט 1 בלוח י"א שהיא מחושבת כסכום השווה ל-15% מהשכר הממוצע.	כנ"ל	כנ"ל

6. חישוב דמי ביטוח למבוטחים שאינם עובדים ואינם עובדים עצמאיים

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
85	מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	ס' 157 (ע' 201) ס' 161 (א) (ע' 205) לוח י"א לחוק (ע' 288)	חייב על הכנסותיו שלא מעבודה. המינימום נקבע לפי מספר סודר 8 והמקסימום לפי סודר 4.	לאותו עניין ראה מספרים סודרים 8, 4	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
86	מבוטח נתמך סעד	ת' 17 (ע' 1020)	אם הוא עובד עצמאי, ישלם לפי מינימום בפרט 2 כלוח י"א. אם הוא אינו עובד ואינו עצמאי, מינימום לפי פרט 3 כלוח י"א לחוק.	ראה מספר סודר 7 או מספר סודר 8	כנ"ל
87	מחוסר עבודה, מובטל לא עבד מחמת מחלה, תאונה השבתה ולא קיבל שכר נתום תקופה שלא תעלה על שני חודשי עבודה בשנת מס.	ת' 11 (ע' 1008)	לאחר התקופה האמורה בתקנה ישלם בתור לא עובד ולא עובד עצמאי לפי המינימום האמור בפרט 4 של לוח י"א לחוק, בתנאי שאין לו הכנסה.	ראה מספר סודר 9.	כנ"ל
88	מובטל שקבל דמי אבטלה לחודש מלא לפי פרק 11.	166 (ד) (ע' 211)	ישלם דמי ביטוח כאילו הכנסתו קבועה במינימום בפרט 3 כלוח י"א.		כנ"ל
89	עובד עצמאי שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר, 60 שנים באישה ואינו כאותו הזמן גם עובד, ולפחות 50% מהכנסתו אינם מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1), (8) לפקודה.	ת' 4 (ע' 1014)	ישלם כשיעור כמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי מהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיפים 2(4) עד (7) ו- (9) לפקודה למעט הכנסתו מפנסיה. במקרה כזה ישלמו על ההפרש שבין הכנסת המבוטח המפורטת לעיל ולבין המקסימום הנקוב בפרט 4 של לוח י"א.	ראה מספר סודר 5	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
90	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר וטרם הגיע לגיל המזכה אותו בקצבת זקנה והוא אינו עובד עצמאי	ת' 15 ^a (ע' 1016)	ישולמו בעדו דמי ביטוח על הכנסתו מעבודה, ובצירוף הכנסתו לא מעבודה בסעיפים 2(1)-(7), (9) לפקודת מס הכנסה, בגבולות המקסימום הקבוע בפרט 3 של לוח יא לחוק. זאת אם הכנסתו הכוללת עולה על מחצית השכר הממוצע כמשמעותו בחוק.	לעניין זה, הכנסת המקסימום ראה מספר סודר 8	כנ"ל

7. חישוב דמי ביטוח לסוגים שונים של שוהים בפנסיה מוקדמת

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
91	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו הכנסה מפנסיה למעט אישה נשואה שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית, ולמעט מבוטח ברשות.	ת' 12 א (א) ^a (ע'1009)	חייב בתשלום דמי ביטוח מהפנסיה המשתלמת לו בעד החודש שקדם למועד התשלום בשיעור שנקבע מעת לעת. מהסכום השווה למחצית הפנסיה או מהסכום השווה למינימום האמור בפרט 3 של לוח יא מחולק ל-12 לפי הסכום הגבוה ביניהם, ובלבד שלא תובא בחשבון הכנסה העולה על המקסימום האמורה בפרט 1 בלוח יא לחוק.	לעניין הכנסת מקסימום ראה מספר סודר 8.	כנ"ל
92	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר, ו-60 שנים באישה שיש לו בנוסף לפנסיה גם הכנסה בתור עובד עצמאי.	ת' 12 א (ה) ^a (ע'1010)	ישלם דמי ביטוח מהכנסתו מפנסיה (ראה מספר סודר 91) לאחר שהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיף 2(1) ו-8) לפקודה הובאה בחשבון, ומלבד שלא תובא בחשבון לעניין זה הכנסה העולה על ההפרש שבין הכנסתו כתור עובד עצמאי לבין המקסימום לשנה בפרט 2 בלוח יא לחוק.	לעניין הכנסת מקסימום ראה מספר סודר 3.	כנ"ל
93	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר, ו-60 שנים באישה, ויש לו בנוסף לפנסיה גם הכנסה בתור עובד.	ת' 12 א (1) ^a (ע'1010)	ישולמו בעדו דמי ביטוח מהכנסתו המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה, ומלבד שלא תובא בחשבון לעניין זה הכנסה העולה על ההפרש בין הכנסתו מעבודה בחודש שבעדו משתלמים דמי ביטוח ולבין המקסימום כאמור בפרט 1 בלוח יא לחוק.	לעניין מקסימום ראה מספר סודר 2.	מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע לפי חוק. ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
94	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו בנוסף לפנסיה גם הכנסה בתור עובד עצמאי.	ת'13 (א)1 ^d (ע') (1011)	ישולמו בעדו דמי ביטוח מהכנסתו מהפנסיה, לאחר שהכנסתו מהמקורות המפורטים בסעיפים 2(1) ו-8(2) לפקודה, הוכאה בחשבון ובלבד שלא תוכא בחשבון לעניין זה הכנסה העולה על ההפרש בין הכנסתו מהמקורות האמורים ולבין המקסימום שנקבע בפרט 2 בלוח יא לחוק.	לעניין הכנסת מקסימום ראה מספר סודר 3	כנ"ל
95	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו בנוסף לפנסיה הכנסות בשיעור שאינו פחות מ-50% אינם ממשלה ידו, ממקורות המפורטים בסעיף 2(1) ו-8(2) לפקודה.	ת'14 (ג)1 ^d (ע') (1015)	ישולמו בעדו דמי ביטוח מהכנסתו גם מפנסיה לאחר שהכנסותיו בתור עובד עצמאי וגם לא עובד עצמאי הוכאו בחשבון, בהפרש עד למקסימום האמור בפרט 4 בלוח יא לחוק.	לעניין הכנסת המקסימום ראה מספר סודר 5	כנ"ל
96	מבוטח שטרם מלאו לו 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה ויש לו בנוסף לפנסיה הכנסות לא מעבודה בשיעור שאינו פחות מ-50%	ת'15 (ג)1 ^d (ע')1071	ישולמו בעדו דמי ביטוח מהכנסה מפנסיה לאחר שהכנסותיו בתור עובד ובתור לא עובד ולא עובד עצמאי הוכאו בחשבון, בהפרש עד למקסימום בפרט 1 בלוח יא לחוק.	לעניין הכנסת המקסימום ראה מספר סודר 2	כנ"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
97	מבוטח בן שישים וחמש שנה ומעלה בגבר, ושישים שנה ומעלה באישה.	פועל יוצא של ס'7(1) (עמ'33)	אם המבוטח לא עובד הוא אינו מבוטח בלי קשר להכנסתו. באם הוא עובד שכיר, המעביד ישלם בעבורו לענפים נפגעי עבודה ופס"ר ומס מקביל. משכר העובד לא ינוכו דמי ביטוח. באם המבוטח עצמאי והכנסתו עולה על 5% מהשכר הממוצע ישלם רק לענף נפגעי עבודה ומס מקביל, בתום שנה לשהותו בארץ.		
98	מבוטח שגילו אינו עולה על שישים שנים בגבר וחמישים וחמש שנים באישה.	ס'169 יב(2) (ע'217)	לא עובד או שהכנסתו אינה עולה על 5% מהשכר הממוצע. פטור מתשלום דמי ביטוח למשך שנה מיום עלייתו ארצה. החל מהחודש ה-13 יבוטח כלא עובד ולא עובד עצמאי לפי מינימום בפרט 3 לחוק. אם הוא עובד שכיר ישתלמו בעבורו כמקובל דמי ביטוח, כמו לעובד שכיר אם הוא עובד עצמאי ישלם דמי ביטוח על הכנסותיו כמקובל כמו עובד עצמאי.		
99	עולים בהכשרה מקצועית		(ראה סעיפים 115-116)		

9. חישוב דמי ביטוח לעובדים בחופשה ללא תשלום

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
100	עובד בחופשה ללא תשלום שאינה עולה על 2 חודשים ואינו עובד או אינו עובד עצמאי * עובד הנמצא בחופשה ללא תשלום מעל חודשיים ראה מספר סודר 101.	ס' 186 (1)(ו) (ע' 230) ת' 6 ^a (ע' 1003)	המעביד חייב בתשלום לפי מינימום פרט 1 של לוח יא לחוק למעט לענפים: נפגעי עבודה ופש"ר רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את דמי הביטוח ששילם כאמור.	לעניין זה ראה סודר 6	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
101	עובד בחופשה ללא תשלום בתקופה העולה על 2 חודשים.	ת' 1(3) ^a (עמ' 999) ת' 2(2) ^d (ע' 1001)	אם יש לו הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2(4) עד (9) לפקודה. אין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה למינימום האמור בפרט 4, ישלם לפי מינימום בפרט זה.	לעניין ראה סודר 9.	כנ"ל
102	עובד השוהה בחו"ל בחופשה ללא תשלום או עובדת נשואה בחופשה ללא תשלום השוהה בחו"ל עם בעלה. אין הכנסות כעובד עצמאי למעט מכוטח לפי תקנה 12א	ת' 20 (ב)(3) ^a (ע' 1029)	עד 31.12.91 תשלם בעד תקופת שהותה בחו"ל לפי מינימום של פרט 4 בלוח יא לחוק. החל מ-1.1.92 שונתה התקנה ולפיה תשלם כלא עובד ולא עובד עצמאי, ואם יש לו הכנסות החייבות בדמי ביטוח הוא יחוייב על פי הכנסותיו.	ראה מספר סודר 9.	כנ"ל

10. חישוב דמי ביטוח לחיילים ובנות בשירות לאומי

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
103	מתגייס שטרם מלאו לו 20 שנה בו ביום החל בשירות סדיר לפי חוק שירות הבטחון.	ת' 11א ⁴ עמ' 1008 ת' 3 בתקנות פטור מתשלום למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי (ע' 949)	אינו עובד, או אינו עובד ואינו עובד עצמאי והכנסתו אינה עולה על המינימום בפרט 3 בלוח יא.	יהיה פטור מיום מלאו לו 18 שנים, תקופה עד 12 חודשים.	
104	חייל בשירות חובה כל עוד אינו עובד או עובד עצמאי, או לומד במוסד תורני או בישיבה בתקופת התנדבות לשירות סדיר.	ת' 12 בתקנות ביטוח כרשות (ע' 375)	ישולמו ע"י אוצר המדינה דמי ביטוח שנתיים כשיעור 1% מסכום המינימום בפרט 3 של לוח יא לחוק.		
105	חייל הלומד ב"ישיבת ההסדר" בתקופת היותו בשירות חובה.	פועל יוצא של תקנה 12(ה)	אם הכנסתו אינה עולה על 5% מהשכר הממוצע, יחוייב כלא עובד ולא עובד עצמאי וישלם לפי המינימום האמור. - מסווג בסוג 17.		

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
106	חייל בשירות קבע	ס' 192 תקנות בדבר חייל בשירות סדיר (ע' 236)	אוצר המדינה חייב בתשלום לענפים: זקנה ושאיירים, אימהות, ילדים, נכות כללית וסיעוד. הניכוי משכר החייל הוא בהתאם לענפים בהם החייל מבוטח.	מקסימום הכנסה לעניין זה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון	ב- 1.1 ב- 1.4 ב- 1.7 ב- 1.10
107	עובד עצמאי שהוא גם חייל בשירות קבע	תקנות בדבר חייל בשירות קבע תקנה 3 (ע' 931)	ישלם על הכנסותיו כעובד עצמאי שאינן עולות על ההפרש בין שכרו כחייל לבין המקסימום הנקוב בפרט 2 של לוח י"א.	כנ"ל	כנ"ל
108	בת המשרתת בשירות לאומי בהתנדבות	ס' 167(ה) (ע' 212)	עד 31.12.89 בוטחה בסוג 29 לפי בסיס מינימום בפרט 4 בלוח י"א. החל מ-1.1.90 משלמת תשלום שנתי חד פעמי המבוסס על המינימום בפרט 3 בלוח יא ב-1.10 של שנת השירות כפול 12. בוטחה בסוג 17 עד 31.12.91 באורח פרטני. החל מ-1.1.92 נכללת בגבייה מרוכזת.	עד 3.12.29 התעדכן לפי השינוי במינימום הבסיס בכל רבעון. החל מ-1.1.91 משולם תשלום חד פעמי המבוסס על הכנסת המינימום ב-1.10 של השנה השוטפת.	ב- 1.10 כל שנה

11. חישוב דמי ביטוח לעובדים אצל מעסיק בעל נתינות זרה'

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
109	א) עובד אצל מעביד זר שמקום מגוריו אינו בישראל ואין מען למסירת מסמכים משפטיים. ב) עובד בשירות ארגון בעל חסינות בינלאומית.	ת'1(4) ^a (עמ'999) ת'2(1) ^a (ע'1001)	לצורך תשלום דמי ביטוח מבוטח בפרק ב' לחוק. משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי. כולל תשלומים המשתלמים לו ע"י מעבידו עפ"י חוזה שנערך בחו"אם אינו מבוטח בפרק ב' לחוק, משלם על כל הכנסותיו כעובד עצמאי - לענף נפגעי עבודה בלבד, ומס מקביל.	מקסימום או מינימום ההכנסה מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	ב - 1.1 ב - 1.4 ב - 1.7 ב - 1.10
110	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ ואין מעבידו משלם כעדו.	ת'1 (5)(א) ^a ת'1 (5)(ב) ^a (ע'1000) ת'2(1) ^a (ע'1001)	חייב בתשלום דמי ביטוח כעובד עצמאי על הכנסותיו בשנת המס השוטפת. (ראה גם סודר 108)	כנ"ל	כנ"ל
111	עובד בשירות דיפלומטי או קונסולרי א) שהמעביד חייב בתשלום דמי ביטוח עפ"י חוזה עם המוסד. או עפ"י אמנה בינלאומית. או - ב) המעביד משלם למעשה דמי ביטוח גם באין חוזה כאמור.	ס'157 (ע'201) ס'159 (ע'203) לוח י' לחוק (ע'280)	החישוב הבסיסי ושיטת העדכון ראה מספר סודר 108.	כנ"ל	כנ"ל

(1) ראה גם לגבי עובדים אצל מעסיקים תושבי השטחים (נושא 17).

12. חישוב דמי ביטוח לתלמידים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה ותלמידי ישיבה

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
112	תלמיד במוסד להשכלה גבוהה בארץ, למעט אישה נשואה, או פטור מתשלום דמי ביטוח	ת'19 ^א (ע'1021) ס'167(ה) (ע'212)	שיעור דמי הביטוח למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי לפי הכנסת מינימום כפרט 3 בלוח יא לחוק. משלם תשלום שנתי חד פעמי המבוסס על המינימום כפרט 3 בלוח יא ב-1.7 של שנת הלימודים הקודמת.	עפ"י השכר הממוצע, ראה מספר סודר 8.	ב-1.7 בכל שנה
113	תלמיד הלומד לקראת תואר ראשון ושני בפקולטה לרפואה במוסד מוכר בחו"ל לפי התקנות. בסוג 17 עד 31.12.91 בסוג 31 החל מ-1.1.92.	ת'20 ב(2) ^א (ע'1029)	עד 31.12.91 ישלם כמו לא עובד ולא עובד עצמאי. לפי המינימום האמור בפרט 3 בלוח י"א לחוק. החל מ-1.1.92 יכוסת בסוג 31. ראה - מבוטח בחו"ל 6 חודשים מספר סודר 122	ראה מספר סודר 8.	מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע לפי חוק. ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
114	תלמיד הלומד במוסד תורני או בישיבה בארץ	ס'167(ה)	כאין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה למינימום האמור בפרט 3 בלוח יא יראו כאילו הכנסתו היא כמינימום האמור.		

13. חישובי דמי ביטוח לשוהה בהכשרה מקצועית

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
115	מי שמצוי בהכשרה מקצועית שאינו במעמד של עולה	ת'19א ⁴ (ע'1025) ת'4' ביטוח אימהות (ע'723)	המעביד משלם דמי ביטוח בעבור השוהה בהכשרה מקצועית 0.4% מסכום המינימום לפי פרט 3 בלוח י"א כפול שניים לענף נפגעי עבודה. השוהה בהכשרה מקצועית חייב כתשלום דמי ביטוח מסכום המינימום לפי פרט 3 בלוח י"א מחולק ב-3 למי שמבוטח כפרק ב' לכל הענפים.	ראה מספר סודר 8	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
116	עולה חדש העובד ללא תמורה בקיבוץ ולומד באולפן (החל מ-1.9.91)	ת'19א ⁴	מבוטח בתקופה של 12 חודשים מיום עלייתו. ישולם דמי ביטוח בעבורו כמו ששוהה בהכשרה מקצועית. באם השוהה ממשיך לשהות מעבר ל-12 חודשים הוא יסווג בסוג 03 בביטוח חברי קיבוצים.	כנ"ל	כנ"ל
117	עולה חדש העובד ללא תמורה במוסד להשכלה גבוהה במחקר או לימוד בתחום מקצועי או מומחיותו (החל מ-1.9.91).	ת'19א ^d	יבוטח כמי ששוהה בהכשרה מקצועית בתקופה עד 12 חודשים בתנאי שתקופה זו חלה תוך 24 חודשים מיום העליה.	כנ"ל	כנ"ל

14. חישוב דמי ביטוח למצויים כמעצר או מאסר

מספר סודר	נושא	אסמכתא נחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
118	עציר במאסר בישראל	ת' 3 (א) (ע' 949) ת' 18 (ב) א (ע' 1021)	הכנסותיו אינן עולות על המינימום לשנה כאמור בפרט 3 בלוח י"א לחוק הפטור יהיה מ-1.4.86.	תקופה שאינה עולה על שנה	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
119	מבוטח שהוא אסיר/עציר מעל שנה. מבוטח אסיר/עציר בתקופה פחות משנה ראה סודר 118.	ת' 18 (א) א (ע' 1021)	ישולמו מאת אוצר המדינה בעד התקופה החל מיום מאסרו או מעצרו עפ"י השיעור למינימום בפרט 3 בלוח י"א לחוק ובלכד שאין למבוטח בתקופת התשלום כאמור מעביד החייב בתשלום דמי ביטוח כעוד.	ראה מספר סודר 8	כנ"ל
120	עציר במאסר כח"ל	ת' 3 (ב) (ע' 949) (ע' 876) ת' 18 (ב) (ע' 1021)	פטור מתשלום לכל תקופת מעצרו/מאסרו.		

15. חישוב דמי ביטוח לתושבים ישראלים השוהים בחו"ל

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
121	עובד ישראלי בחו"ל כאמור בסעיף 32 לחוק ועובד ככלי שייט או טייס.	ס' 34 (עמ' 55) ת' 21 ^א	דמי ביטוח מחושבים על מלוא הכנסתו במטבע ישראלי ולפי מלוא התמורה במטבע ישראלי ובמטבע זר.	ראה מספר סודר 2	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
121	מבוטח תושב ישראלי השוהה בחו"ל מעל 6 חודשים.	ת' 20 ^א (ע' 1027)	ישלם על פי בסיס המבוסס על מחצית השכר הממוצע לפי חוק עד 30.5.89. ב-1.6.89-31.12.91 ישלם עפ"י 30% מהשכר הממוצע לפי חוק החל מ-1.1.92 ישלם לפי הכנסותיו החייבות בדמי ביטוח. כמו לא עובד ולא עובד עצמאי. ואם אין לו הכנסה או שהכנסתו אינה מגיעה למינימום האמור בפרט 4 בלוח י"א ישלם לפי המינימום האמור.	ראה מספר סודר 8	כנ"ל
123	תלמיד הלומד לקראת תואר ראשון ושני בפקולטה לרפואה כמוסד מוכר בחו"ל לפי התקנות בסוג 17 עד 31.12.91 ובסוג 31 החל מ-1.1.92.	ת' 20(ב) (2) ^א (ע' 1029)	מבוטח כמו לא עובד ולא עובד עצמאי, עד 31.12.91 - ישלם לפי הכנסת מינימום בפרט 3 של לוח י"א לחוק. החל מ-1.1.92 מסווג בסוג 31 ראה מספר סודר 122.	כנ"ל	כנ"ל
124	מבוטח הלומד כמוסד תורני או בישיבה בחוץ לארץ מוכר.	ת' 20(25) ^א	עד ל-31.12.91 ישלם כמו לא עובד ולא עובד עצמאי לפי הכנסת המינימום בפרט 3 בלוח י"א. החל מ-1.1.92 מסווג בסוג 31 ראה סודר 122.	כנ"ל	כנ"ל
125	אישה נשואה שהיא עובדת הנמצאת בחופשה ללא תשלום והשוהה בחו"ל עם בעלה, ואינה עובדת עצמאית.	ת' 20 (ב) (3) ^א (ע' 1029)	תשלם בעד תקופת שהותה בחו"ל לפי מינימום של פרט 4 בלוח י"א לחוק. כמו לא עובד ולא עובד עצמאי (ראה סעיף 122)	ראה מספר סודר 9.	כנ"ל
126	עציר כמאסר בחו"ל	ת' 3(ב) (ע' 949) (ע' 876) ת' 18(ב) (ע' 1021)	פטור מתשלום.	פטור לכל תקופת מעצרו/ מאסרו.	

16. חישוב דמי ביטוח למבוטחים בגיל הפרישה (65 שנים בגבר, 60 שנים באישה)

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
127	עובד שהגיע לגיל 65 בגבר ו-60 באישה ומקבל קצבת זקנה.	ס' 169(ב) תקנות מס מקביל (א)2	המעביד משלם דמי ביטוח לענפים נפגעי עבודה, פש"ר ולמס מקביל. העובד פטור מתשלום דמי ביטוח.	המקסימום והמינימום מתעדכן עם השינוי בשכר הממוצע בכל רבעון.	ב-1.1 ב-1.4 ב-1.7 ב-1.10
128	עובד שהגיע לגיל 65 בגבר ו-60 באישה אינו מקבל קצבת זקנה.	ס' 157(עמ' 201-202 בענפים מסוימים) ס' 161(ג)	המעביד ישלם דמי ביטוח לענפי המוסד ולמס מקביל, למעט נכות כללית, נפגעי תאונות ואבטל. החיקוק לגבי ענפים אלה מגביל את גילאי הביטוח (65 שנה בגבר, 60 שנה באישה) ולוקח בחשבון רק אותם ענפים שבהם משלם המעביד דמי ביטוח כעד העובד. אין ניכוי משכרו של העובד.	כנ"ל	כנ"ל
129	עובד שהגיע לגיל 70 שנים בגבר ו-65 שנים באישה	ס' 169(ב) ת' מס מקביל (א)2 (ע' 1192)	המעביד משלם דמי ביטוח לענפים: נפגעי עבודה, פש"ר ומס מקביל. העובד פטור מתשלום דמי ביטוח.	כנ"ל	כנ"ל
130	מבוטח החייב בעצמו בתשלום דמי והגיע לגיל 65 שנים בגבר ו-60 שנים באישה.	ס' 169(ב) ס' 169ב1 תקנות מס-מקביל (ב)2 (ע' 1192) שעורים מופחתים (ע' 1209)	ישלם לענף נפגעי עבודה ומס מקביל.	כנ"ל	כנ"ל
131	אדם שכיום עליתו ארצה - בגיל 60 שנה בגבר, ו-55 באישה ואינו עובד	סע' 7(1) (ע' 33)	אינו מבוטח גם אם יש לו הכנסות ממקורות שאינם מעבודה.		

17. חישוב דמי ביטוח למבוטחים בכיטוח ברשות

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	שיטת החישוב הבסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
132	מבוטח בביטוח ברשות, נפרדת מבעלה, אלמנה ברת-קצבה, תושב ישראל שאינו אזרח ישראלי, והוא בשירות דיפלומטי של מדינה זרה (הודעה תוך שנה מהתאריך בו החל לכהן בישראל) על פי בקשתו בכתב.	תקנות ביטוח ברשות ת'2 (ע'368) ת'3 (ע'369) ת'13(ב) (ע'376)	משלם לפי הכנסותיו כמבוטח ברשות עפ"י הצהרותיו המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה לפי דין וחשבון שיגיש המבוטח עד 31 באוקטובר בכל שנת כספים בעד שנת הכספים שקדמה לשנה השוטפת.		
133	עקרת בית מבוטחת ברשות	ת'9(א)-(ד) ביטוח ברשות (ע'3-372)	תשלום על בסיס הכנסותיה, או לפי הכנסות הבעל בשנה השוטפת. הכל לפי ההכנסה הגבוהה שביניהן. (א) מחצית הכנסת בעלה החייבת בדמי ביטוח, ואם הכנסתו עלתה על המקסימום הקבוע לגביו בלוח י"א אזי על מחצית המקסימום. (ב) אם הכנסת הבעל פחות מהמינימום הקבוע בפרט 4 של לוח י"א לחוק, או שאין לו הכנסה בכלל - תשלם האשה על בסיס המינימום בפרט 4 של לוח י"א לחוק.		
134	חייל בשירות חובה כל עוד אינו עובד, או עובד עצמאי, או לומד במוסד תורני או בישיבה בתקופת התנדבות לשירות סדיר.	ת'12 בתקנות ביטוח ברשות (ע'375)	דמי הביטוח השנתיים בשיעור 1% מסכום המינימום בפרט 3 של לוח י"א לחוק, וישולמו ע"י אוצר המדינה.		

מספר סודר	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה ¹	שיטת החישוב הנסיסי	שיטת העדכון	תדירות העדכון
135	תושב ישראלי העובד כשכיר באזור יש"ע אצל מעביד שאינו תושב ישראלי		יסווג כלא עובד ולא עובד עצמאי ויחוייב מהכנסתו באותו סוג.		
136	תושבת ישראלית נשואה העובדת כשכירה באזור יש"ע אצל מעביד שאינו תושב ישראלי.		תחשב כעקרת בית שאינה מבוטחת.		
137	עובד ישראלי המועסק ע"י מעביד ישראלי באזור יש"ע		המעביד יחוייב בדמי ביטוח בעד עובדו ככל מעביד בתחום ישראל.		
138	עובד לא ישראלי המועסק ע"י מעביד ישראלי באזור יש"ע		פטור מתשלום דמי ביטוח.		
139	תושב מזרח ירושלים שהוא בעל נתינות ישראלית המעסיק עובדים ישראליים באזור יש"ע		ישלם ככל מעביד ישראלי.		
140	תושב מזרח ירושלים המעסיק עובדים תושבי יש"ע, באזור יש"ע		פטור מתשלום דמי ביטוח.		
141	תושב האזור כאמור בתקנות עובד כעצמאי בישראל		משלם כמו עובד עצמאי ישראלי.		

(1) עפ"י תקנות הביטוח הלאומי (תחולה לגבי סוגים מיוחדים של מבוטחים) התשמ"ז-1987 (עמ' 1063) (בחוק) וכן תקנות הביטוח הלאומי (זכויות וחובות לפי חוק הביטוח הלאומי לשאינם תושבי ישראל) - התשמ"ז-1987 (עמ' 1081). כמו כן ראה חוזר ביטוח 1020 מ-20.8.86.

19. סוגים של אנשים הפטורים כליל בעד עצמם מתשלום דמי ביטוח (בסוג 78)

סודר	סוג מבוטח פטור	אסמכתא נחוק או תקנה	מגבלות הפטור	תקופת הפטור
142	עובד שנמצא בתקופה שבעדו משתלמות גמלאות מסויימות	ס'169(א) (ע' 215)		תקופה שבה משתלמים דמי פגיעה, דמי לידה או תשלומים בקשר לשיקום הניתן לפי סעיף 44.
143	מקבל קצבת נכות מעבודה או נכות כללית.	ס'169(ג) (ע' 215)	אם אין לו כל הכנסה אחרת	בעד הזמן שבעדו מגיעה למבוטח קצבת נכות לפי פרק ג' או פרק ו'2.
144	מקבל קצבת נכות מעבודה או נכות כללית 100% לצמיתות		אף גם אם יש לו הכנסה אחרת	
145	מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי והוא בחזקת תלוי	ס'169(ה) (2) (ע' 216)	הפטור הוא בחזקת תלוי לפי סעיף 17(3) שמשתלמת בעדה קצבת שאירים או תוספת לקצבת זקנה שטרם הגיעה לגיל 65 והכנסתה אינה עולה על הסכום המקתבל לפי פרט 1 בלוח י"א.	
		ס'169(ה) (3)	הפטור תלוי לפי סעיף 74 שאינו מסוגל לכלכל את עצמו ומקבל קצבת תלויים לעניין פגיעה בעבודה.	
146	מבוטח הנמצא בזמן שבעדו מגיעה לעובד תמורת דמי פגיעה	ס'169(ד)	פטור מתשלום דמי ביטוח, אלא מהסכום העודף על הסכום שהיה משתלם לו כדמי פגיעה אילו לא היה מקבל דמי פגיעה.	
147	מקבל גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה תשמ"א-1980	ס'169(ו) (ע' 216)	בתנאי שאין לו הכנסה אחרת באותה תקופה.	בפרק הזמן שבעדה משתלמת גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה
148	מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	ס'169(יב) (ע' 217)	שהכנסתו אינה עולה על המינימום בפרט 3 בלוח י"א לחוק אם הוא מקבל גימלה או תגמול כאמור בסעיף 168 לחוק למעט דמי אבטלה בעד חודש מלא.	בתקופה שבעדה קיבל גימלה או תגמול.
			נכה לפי פרק ו'2 והכנסתו אינה עולה על המינימום האמור בלוח י"א לחוק. בעד תקופה של 90 ימים לפני היום הקובע.	בעד התקופה שתחילתה תשעים ימים לפני התאריך הקובע כמשמעותו בסעיף 127כ"א.

סודר	סוג מבוטח פטור	אסמכתא בחוק או תקנה	מגבלות הפטור	תקופת הפטור
149	תושב ישראל שעלה לפי חוק השבות התש"י-1950	ס'169 יב (3) (ע' 217)	אם הוא אינו עובד ואינו עובד עצמאי והכנסתו בשנת המס או בחלק ממנה אינה עולה על המינימום האמור בפרט 3 בלוח י"א לחוק.	כעד תקופה שעד 12 חודשים מיום עליתו לארץ.
150	מבוטח שנפטר	ס'178 א (ע' 224)	נפטר מבלי שתהיה קיימת מכוחו זכאות לגמלת שאירים או תלויים.	אין המוסד זכאי לגבות כל חוב של דמי ביטוח שהמבוטח חייב בהם בעד עצמו.
151	עציר במאסר בישראל	ת'3 (א) (ע' 949) ת'18(ב) ^a (ע' 1021)	הכנסותיו אינן עולות על המינימום לשנה כאמור בפרט 3 בלוח י"א לחוק. תחולת הפטור תהיה מ-1.4.86.	תקופה שאינה עולה על שנה.
152	עציר במאסר בחו"ל	ת'3(ב) (ע' 949) (ע' 876) ת'18(ב) ^a (ע' 1021)		פטור לכל תקופת מעצרו/ מאסרו.
153	מבוטח שלא עבד מחמת מחלה, תאונה שניתה או אבל במשפחה.	ת'11(א) (ע' 1008)	בתנאי שלא קיבל מהמעביד כל תשלום בעד התקופה שלא עבד מהסיבות האמורות בתקנה.	לתקופה שלא תעלה על שני חודשי עבודה בשנת מס אחת. בתום התקופה חייב בתשלום (ראה מספר סודר 88).
154	מתגייס שטרם מלאו לו 20 שנה בו ביום החל בשירות סדיר לפי חוק שירות הכטחון	ת'11א ^a (ע' 1008) ת'3 בתקנות פטור מתשלום למבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי (ע' 949)	אינו עובד, או אינו עובד ואינו עובד עצמאי והכנסתו אינה עולה על המינימום בפרט 3 בלוח י"א.	יהיה פטור מיום מלאו לו 18 שנים, תקופה עד 12 חודשים.

תקופת הפטור	מגבלות הפטור	אסמכתא בחוק או תקנה	סוג מבוטח פטור	סודר
	<p>הגוף שאושר עפ"י התקנות פטור. מתשלום דמי ביטוח. אוצר המדינה ישפה את המוסד עפ"י דרישתו בכל ההוצאות שנגרמו למוסד עקב תשלום גמלאות למתנדב אשר נפגע תוך כדי פעולת ההתנדבות ועקב פעולה זו.</p>	<p>ס' 198ה עד ס' 198ט (ע' 241- 244) בתנאים המוזכרים שם.</p>	<p>מתנדב, שפעל ללא שכר למען זולתו עפ"י התנאים שבפרק ט 2 ע"י מוסד מוכר עפ"י החוק</p>	<p>155</p>

21. עובדים ישראלים המבוטחים במסגרת אמנות בינלאומיות

חובת תשלום של דמי ביטוח של תושבי ישראל העובדים במדינה			תוקף האמנה לראשונה	מדינה שעימה נכרתה אמנה
עובד עצמאי בחו"ל	עובד שכיר שאינו מבוטח לפי סעיף 32	עובד שכיר מבוטח לפי סעיף 32		
אם שילם דמי ביטוח לפי החוק פטור מתשלום בתקופה הזאת כארץ	ישולמו דמי ביטוח ע"י המעסיק המקומי החל מהחודש הראשון. העובד פטור מתשלום דמי ביטוח במשך כל תקופת עבודתו כמדינה תושב העובד והפטור מתשלום דמי ביטוח כמדינה המארחת, חייב בתשלום דמי ביטוח בישראל.	ישולמו ע"י המעסיק הישראלי בישראל לפי חוקי המוסד למשך 24 חודשים עם אפשרות הארכה מעבר ל-24 חודשים ועד ל-5 שנים.	1.11.57	הממלכה המאוחדת של בריטניה ואירלנד הצפונית
כנ"ל	כנ"ל	ישולמו דמי ביטוח עבור ע"י המעסיק הישראלי בישראל עד 24 חודשים. החל מהחודש ה-25 ישולמו דמי ביטוח כעבורו בהולנד. במקרים חריגים אפשר להאריך את תקופת התשלום מעבר ל-24 חודשים.	1.11.63	הולנד
ישלם דמי ביטוח כארץ עפ"י תקנה 20.	כנ"ל	ישולמו דמי ביטוח כעבור ע"י המעסיק הישראלי בישראל עד 12 חודשים. מהחודש ה-13 ישולמו דמי הביטוח בצרפת במקרים חריגים אפשר להאריך את הנקשה מעבר ל-12 חודשים.	1.10.66	צרפת
כנ"ל	כנ"ל	כנ"ל	1.5.73	בלגיה
ישלם לפי החוק האוסטרי. פטור בארץ.	כנ"ל	עד 24 חודשים	1.12.74	אוסטריה
כנ"ל בגרמניה	כנ"ל	אין הגבלת זמן	1.5.75	גרמניה

עובדים ישראלים המבוטחים במסגרת אמנות כנלאומיות (המשך)

חובת תשלום של דמי ביטוח של תושבי ישראל העובדים במדינה			עדכון אחרון של האמנה	תוקף האמנה לראשונה	מדינה שעימה נכרתה אמנה
עובד עצמאי כח"ל	עובד שכיר שאינו מבוטח לפי סעיף 32	עובד שכיר מבוטח לפי סעיף 32			
כנ"ל בשוודיה	כנ"ל	עד 36 חודשים	--	1.7.83	שוודיה
כנ"ל בשוויץ	כנ"ל	עד 24 חודשים	--	1.10.85	שוויץ
כנ"ל באיטליה	כנ"ל	עד 48 חודשים	--	7.1.87	איטליה

22. חישוב דמי ביטוח למבוטחים אזרחי מדינות שעימן נכרתה אמנה בינלאומית העובדים בישראל

	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	חובת תשלום דמי הביטוח
1	עובד שאינו תושב ישראל והמועסק ע"י מעביד מאותה מדינת מוצא שעימה נכרתה האמנה.		ישולמו דמי ביטוח לפי החוק של מדינת המוצא אולם הוא יכול לשלם דמי ביטוח בעצמו בישראל לפי תקנה 1(4)*
2	אזרח זר העובד אצל מעביד ישראלי ונקבע שהוא תושב ישראל עפ"י פרק ב' לחוק.		ישולמו כעבורו דמי ביטוח מלאים בישראל עפ"י חוק הביטוח הלאומי הישראלי.
3	אזרח זר העובד אצל מעביד ישראלי ונקבע כי אינו תושב ישראל עפ"י פרק ב' לחוק		ישולמו דמי ביטוח בישראל ע"י המעביד הישראלי לענף נפגעי עבודה, אימהות ופש"ר.
4	אזרח זר שהוא עובד עצמאי בישראל		ישלם דמי ביטוח כעובד עצמאי בישראל ויהיה פטור מתשלום דמי ביטוח בארץ מוצאו.
5	אזרח זר הנמצא בישראל והעובד בשירות דיפלומטי הקונסולרי, במפעלי תובלה ימית או אווירית.		ישולמו דמי ביטוח בארץ מוצאו ללא הגבלת זמן.

	נושא	אסמכתא בחוק או תקנה	פירוט המקרים שאינם מבוטחים
1	אדם בגיל פרישה ואינו עובד	ס' 7 (עמ' 33)	מי שנעשה תושב ישראל לראשונה בגיל 60 שנים בגבר ו-55 שנים באישה.
2	תושב ישראל מתחת לגיל 18 ואינו עובד או אינו לומד בכית ספר מקצועי	ס' 7 (עמ' 33)	פועל יוצא מסעיף 7 בחוק.
3	עקרת בית ואינה עובדת	ס' 8 (עמ' 33)	א) אישה נשואה שבן זוגה מבוטח לפי סימן ב' והיא עובדת במשק ביתה בלבד או שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית, אינה מבוטחת לפי פרק זה, על אף האמור בסעיף 7. אולם המוסד רשאי אם נתבקש לעשות כן לבטחה, או להפסיק ביטוחה לפי תנאים שנקבעו בתקנות. ב) סעיף (א) לא יחול על עקרת בית עגונה.
4	אלמנה ברת קצבה	ס' 9 (עמ' 34)	אלמנה ברת קצבה שאינה עובדת או עובדת עצמאית ומגיעה לה קצבה לפי סעיף 21 או לפי סעיף 76(1) עד (5), אינה מבוטחת למרות האמור בסעיף 7.
5	סוגים מיוחדים לא מבוטחים	ס' 10 (עמ' 34)	השר רשאי לקבוע בתקנות סוגי בני אדם שעל אף האמור בסעיף 7 לא יהיו מבוטחים לפי פרק זה. אולם המוסד רשאי אם נתבקש לעשות כן, לבטח אדם מאלה או להפסיק ביטוחו לפי תנאים שנקבעו בתקנות.

ד. סעיפים מתוך פקודת מס הכנסה הנוגעים לחישוב הכנסה לצורך גביית סמי כיטוח לאומי

חלק ב': הטלת מס

פרק ראשון: המקור

- מקורות הכנסה מס הכנסה יהא משתלם, בכפוף להוראות פקודה זו, לכל שנת מס בשיעורים המפורטים להלן, על הכנסתו של אדם נצמחה, שהופקה, או שנתקבלה בישראל ממקורות אלה:
- עסק ומשלח יד (1) השתכרות או רווח מכל עסק או משלח יד שעסקו בו תקופת זמן כלשהי, או מעסקה או מעסק אקראי בעל אופי מסחרי;
- עבודה (2) (א) השתכרות או רווח מעבודה; כל טונת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו, תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לרבות תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד. אך למעט תשלומים כאמור המותרים לעובד כהוצאה; שוויו של שימוש ברכב שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף; בין שניתנו לעובד כמישרין או בעקיפים או שניתנו לאחר לטובתו;
- השווי השנתי נטו (ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע את שוויו של השימוש ברכב שהועמד כאמור לרשות העובד (22)
- (3) בטל. (13)
- דיבידנד, לרבות דיבידנד המשתלם מתוך רווחי הון של חברה, ריבית, הפרשי הצמדה או זמי נכיון; (4) (22)
- קיצבה, מלוג או אנונה; (5)
- דמי שכירות, תמלוגים, דמי מפתח פרמיות ורווחים אחרים שמקורם באחוזת-בית או בקרקע או בבנין תעשייתי; בנה אדם אחוזת-בית והשכירה וקיבל בעד ההשכרה דמי מפתח או פרמיה ואחר ההשכרה מכר אותה אחוזת-בית לאחר, במישרין או בעקיפין, על פי הסכם שנעשה בשעת ההשכרה או לפני כן, יראו את הקונה כאילו קיבל הוא ביום הקניה דמי מפתח או פרמיה כאותו סכום; נעשתה הקניה תוך שנה לאחר ההשכרה יראו זאת כראיה לכאורה שאמנם היה הסכום כאמור; (6)
- השתכרות או רווח שמקורם בכל נכס שאינו אחוזת בית ולא קרקע בנין תעשייתי; (7) נכסים אחרים

(8) השתכרות או רווח שמקורם בחקלאות, בעבודת אדמה, בייעור או בגידולי קרקע לרבות שוויה של תוצרת המתקבלת בשל השימוש בהון, בנכס בזרעים או נחיות-כית לצרכי מקורות ההכנסה האמורים בפסקה זו, ולרבות חלק ברווחים המתקבלים מן השימוש כאמור;

פטנט וזכות יוצרים

(9) תמורה המתקבלת בעד מכירת פטנט או דגם על ידי הממציא, או בעד מכירת זכות יוצרים על-ידי היוצר, אם הומצאה ההמצאה או נוצרה היצירה שלא בתחום עיסוקם הרגיל של הממציא או היוצר;

(10) השתכרות או רווח מכל מקור אחר שאינו כלול בפסקאות (1) עד (9), אך לא הוצא מהם בפירוש ולא ניתן עליו פטור בפקודה זו או בכל דין אחר.

ה. מקורות ואסמכתאות בספר החוקים

עמוד
בספר החוקים

א. תקנות רישום

486-481 תקנות בדבר רישום תשכ"ג-1963

ב. תקנות בדבר גבייה ממעבידים

355 .1 קביעת סיווג עובדים, תקנות 2.1 לצו בדבר סיווג מבוטחים.

358-356 .2 התוספת הראשונה של סיווג מבוטחים

280 .3 לוח י - שיעורי דמי ביטוח (סעיפים 159, 160, 215 לחוק) בתת סעיפים המתאימים

288 .4 לוח י"א - הכנסת המקסימום והמינימום בשקלים (סעיפים 167, 167, 167) פרט 1 בלוח

917 .5 דין וחשבון מעביד על שכר עובדיו - תקנות בדבר גביית דמי ביטוח סעיף 8

1002 .6 דמי ביטוח שישלם העובד - תקנה 5 בהוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח

ג. תקנות בדבר דמי ביטוח בעד חברי אגודות שיתופיות וקיבוצים

915-908 .1 תקנות בדבר גביית דמי ביטוח תקנה 5-5, תקנה 6

920 .2 תוספת ראשונה (תקנה 5) לוח א' ולוח ב'

ד. תקנות בדבר גבייה מעובדים עצמאיים

355 .1 צו בדבר סיווג עובדים עצמאיים. תקנה 3 לצו

359 .2 התוספת השניה (סעיף 3) לסיווג המבוטחים

268 .3 לוח א - הכנסת מינימום חודשית לעובד עצמאי

280 .4 לוח י - שיעורי דמי ביטוח (סעיפים 159, 160, 161, 215 לחוק) בסעיפים המתאימים

288 .5 לוח יא - הכנסת מקסימום (סעיפים 167, 167, 167) פרט 2 בלוח

939 1037 .6 צו שיעורים מופחתים של דמי ביטוח וראה גם ת'25א

עמוד
בספר החוקים

7. בני אדם העובדים באותו מפעל או עסק -
 תקנה 24 בהוראות מיוחדות בדבר דמי ביטוח
 1034
8. תקנות בדבר מקדמות
 963-953
9. תקנות בדבר חישוב ממוצע של שעות עבודה של
 עובד עצמאי ושל הכנסתו התשמ"ה-1985
 353
10. תקנות בדבר כללים לעיגול גמלאות הכנסה
 שנתית ודמי ביטוח תשמ"ה-1985
 993
11. תקנות בדבר דינים וחשבונות של קבלנים
 987
12. תקנות בדבר חישוב הפרשי דמי ביטוח וגימלאות
 כשל שומה סופית
 969-965

ה. תקנות בדבר גביה מלא עובד ולא עובד עצמאי

1. לוח י' לחוק שיעורי דמי ביטוח בסעיפים
 המתאימים
 280
2. לוח יא' לחוק הכנסת מקסימום פרט 3
 288
3. סיווג מכוטחים תקנה 4
 355
4. תוספת שלישית (סעיף 4)
 360
5. תקנות בדבר גביית דמי ביטוח, תקנה 2
 902

ו. ביטוח עובד במשק בית

1. תקופת תשלום דמי ביטוח בעד עובד במשק
 בית, תקנה 1 בתקנות גביית דמי ביטוח
 901
2. מועד תשלום לעובד במשק בית תקנה 2א
 907
3. דרכי חישוב דמי ביטוח לעובד במשק בית
 סעיף 8 בתקנות
 1005-1004
4. פיגור בתשלום דמי ביטוח בעד עובד במשק בית
 סעיף 8א לתקנות
 1005

עמוד
בספר החוקים

379-367	<u>ביטוח מבוטח ברשות תשל"ט - 1979</u>	. ז
367	הגדרות לסוגי מבוטחים שונים	
	הסוגים הרשומים למטה רשאים לבטח עצמם בביטוח ברשות:	
368	1. <u>עקרת בית</u> סעיף 2	
370	סעיף 4 (א) 4 (ב)	
369	2. <u>אלמנת ברת קצבה</u> : תקנה 3	
370	סעיף 4	
370	3. <u>נכה</u> - תקנה 5	
	4. <u>חייל בשירות סדיר</u> שלא לפי התחייכות לשרות	
375	קבע, - תקנה 12	
	5. <u>אנשים בשירות דיפלומטי</u> של מדינה זרה -	
376	תקנה 13	
1052-999	<u>הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח</u>	. ח
	<u>תשל"א-1971</u>	
	<u>כללי</u>	
	1. חובת תשלום דמי ביטוח על סוגים מיוחדים	
999	של עובדים - תקנה 1	
1000	2. חשוב הכנסה - תקנה 2	
1001	3. תשלום מקדמות - תקנה 2א	
1001	4. מועדי תשלום - תקנה 2ב	
1002	5. הגשת דין וחשבון - תקנה 4	
	<u>סוגים מיוחדים בתקנות אלה:</u>	
1003	1. ביטוח עובד כחופשה ללא תשלום - תקנה 6	
1004-1003	2. עובד לשעה, עובד חלקי - תקנה 7	
1005, 1004	3. עובד כמשק בית - תקנה 8, ראה סעיף י'	
1006	4. עובד אצל מעבידים שונים - תקנה 9	
	5. מבוטח שהוא גם עובד וגם עובד עצמאי -	
1014-1010	תקנה 13	
	6. עובד עצמאי שאין עיקר הכנסתו משכר -	
1016-1014	תקנה 14	

עמוד
בספר החוקים

1017-1016	עובד שאין עיקר הכנסתו משכר - תקנה 15	.7
1018	אלמנת ברת קצבה תקנה 15א' ראה סעיף 21	.8
1020-1018	מבוטח תושב בישוב חקלאי - תקנה 16	.9
1021-1020	מבוטח נתמך מאת שירותי סעד - תקנה 17	.10
1021	מבוטח אסיר ועציר - תקנה 18	.11
1024-1021 1042-1024	ביטוח תלמידים - מבוטח תלמיד - תקנה 19 ותוספת לתקנה 19	.12
1026-1025	דמי ביטוח בעד מי שמצוי בהכשרה מקצועית - תקנה 19א'	.13
1029-1027	מבוטח השוהה בחוץ לארץ - תקנות 20 ואילך	.14
1030	עובד נחוץ לארץ ועובד בכלי שיט או טייס - תקנה 21	.15
1036-1032	תחילת ביטוח ושינוי סוג - תקנה 23	.16

ט. ביטוח סוגי חיילים

933-931	תקנות בדבר ביטוח חייל בשירות סדיר לפני התחייבות לשירות קבע התשכ"ה-1965	.1
375	חיילים בשירות סדיר שלא לפי התחייבות לשירות קבע ראה ביטוח כרשות תקנה 12	.2

י. ביטוח מתנדבים

244-241	זכויות מתנדבים פרק ט1 - הענקות סעיפים 198ה-ט	.1
1105	ביטוח בענף נ"ע מתנדבים המועסקים באזור מוחזק	.2
1103	צו בדבר אישור סוגי מקרים של התנדבות מחוץ לארץ	.3

יא. פטור והנחות בדמי ביטוח

213	הכנסות הפטורות מתשלום דמי ביטוח סעיף 168 לחוק	.1
217-215	פטור מתשלום דמי ביטוח סעיף 169 לחוק	.2
218-217	תקנות בדבר הכנסות מסויימות סעיף 170	.3

עמוד
בספר החוקים

948-945	תקנות בדבר תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח	.4
1007	פטור מתשלום דמי ביטוח תקנה 10 בהוראות מי וחדות בדבר תשלום דמי ביטוח	.5
1008	הנחה בתשלום דמי ביטוח תקנה 11	.6
1063	<u>תקנות בדבר סוגים מיוחדים של מבוטחים</u>	י.ב.
1086-1081	<u>תקנות בדבר זכויות וחובות לשאינם תושבי ישראל התשמ"ז-1987</u>	י.ג.
1247-1191	<u>תוקי גביית מס מקביל תשל"ג-1973</u>	י.ד.
1095-1094	1. דרכי גבייה ותשלום מס מקביל	.1
1205	2. תשלום מס מקביל לגבי עובד במשק בית	.2
1217	3. החזר מס מקביל למעבידים	.3
1207	4. שיעור מוקטן של מס מקביל	.4
1209	5. שיעורים מופחתים של מס מקביל (תיקון 4) תשנ"ז-1987	.5
1211	6. הוראות לגבי אסיר/עציר, תלמיד מצוי בהכשרה מקצועית התשמ"ד-1984	.6
1125	7. פטור מתשלום מס מקביל התשמ"ד-1984	.7

ניתן להזמין פרסומים במוסד לביטוח לאומי, מינהל המחקר והתכנון,
שד' ויצמן 13, ירושלים 91909, טל. (02)709579
